बिसेन डेन्टल केअर
डॉ.दिप(पंकज) बिसेन डॉ.खुशबू बिसेन(पटले)
दंत व मुख रोगविशेषज्ञ
बी.डी.एस.(नागपूर)
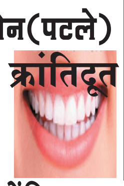
ताज मेरीप्लेक्स, गर्ल्स कॉलेज रोड गोंदिया
सकाळी:- ११ ते ३ सायं ६ ते ९ वाजेपर्यंत संपर्क:- ९५४५६८१८७०

साप्ताहिक http://berartimes.com

बेरार टाईम्स

मुख्य संपादक :- खेमेंद्र कटरे, सहसंपादक :- सुरेश भदाडे

गोंदिया शहरात बेरार टाईम्सचा अंक चौरसिया पान सेंटर जयस्तंभ चौक गोंदिया येथे उपलब्ध

आर.एन.आय.क्र. एमएएचएमएआर/२०११/४६५१० | वर्ष -१५ गोंदिया | अंक १० | बुधवार, दि.११ ते १७ फेब्रुवारी २०२६ | पृष्ठ-४ | किंमत-३ रुपये | Postal Reg.No.NPMFL/104/2025-2027

माओवाद्याच्या समाप्तीने बालाघाट विकासाचा नवा मार्गावर-मुख्यमंत्री डॉ.मोहन यादव

माओवाद संपुष्ठात आणण्याच्या मोहिमेतील मध्य प्रदेश पोलिस दलातील ६० सैनिकांना कालावधीपुर्व पदोन्नतीने सन्मानित

गोंदिया:- शूर सैनिकांच्या धाडसामुळे बालाघाट प्रदेश माओवादमुक्त झाला वन आणि खनिज संपत्तीने समृद्ध असलेल्या जिल्ह्याला विकासाचा एक नवा आयाम मिळणार असून बालाघाट जिल्हाच्या विकासाची नवी दारे उघडल्याचे सुतोवाच मध्यप्रदेशचे मुख्यमंत्री डॉ.मोहन यादव यांनी केले.ते बालाघाट येथे आज(दि.०९) माओवादमुक्त मोहिमेदरम्यान अदम्य शौर्य आणि धाडस दाखवणाऱ्या मध्य प्रदेश पोलिस दलातील ६० सैनिकांना पदोन्नती देऊन सन्मानित करण्यासाठी पोलिस लाईन्समध्ये आयोजित एका सन्मान सोहळ्याला संबोधित करत होते.यावेळी १०१ कोटी रुपयांपेक्षा जास्त किमतीच्या बांधकाम कामांचे उद्घाटन आणि भूमिपूजन मुख्यमंत्री यादव यांच्या हस्ते करण्यात आले.

मुख्यमंत्री डॉ. मोहन यादव म्हणाले की, निसर्गाने बालाघाट प्रदेशाला वनसंपदा, जलसंपदा आणि खनिजसंपदा दिली आहे. येथील जमीन नैसर्गिक साधनसंपत्तीने समृद्ध आहे आणि हा प्रदेश आत्मविश्वास आणि कठोर परिश्रमाचे उदाहरण राहिला आहे. ते म्हणाले की, ङ्गबालाघाटङ्ग हे नावच येथील लोकांमध्ये हिमालयासारख्या कठीण आव्हानांवरही आत्मविश्वासाने मात करण्याची ताकद असल्याचे प्रतीक आहे.त्यांनी बालाघाट जिल्ह्यातील ३२ पोलीस ठाणी आणि कार्यालयांना आंतरराष्ट्रीय दर्जाची पूर्तता करणाऱ्या आयएसओ प्रमाणपत्र एका क्लिकवर प्रदान केले. या कामगिरीची गिनीज वर्ल्ड रेकॉर्डमध्येही नोंद झाली. याप्रसंगी, बालाघाट जिल्ह्यातील गेल्या ३५ वर्षात झालेल्या नक्षलवादी घटनांची माहिती देणारी एक आठवणींची पुस्तिका प्रकाशित करण्यात आली.

मुख्यमंत्र्यांनी सांगितले की, नक्षलवाद ही गेल्या सुमारे पस्तीस वर्षांपासून या प्रदेशासाठी कर्करोगासारखी गंभीर समस्या होती. सरकार स्थापन झाल्यानंतर, हे आव्हान दूर करण्यासाठी वरिष्ठ पोलिस अधिकाऱ्यांशी व्यापक चर्चा करुन ठोस रणनीती आखण्यात आली. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी आणि केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा यांचे आभार मानत,त्यांच्या नेतृत्वाखाली ङ्गलाल सलामीला शेवटचा सलामी देण्याचाङ्ग संकल्प करण्यात आला आणि अशक्य वाटणारे ध्येय साध्य करण्यासाठी स्पष्ट वेळापत्रक निश्चित करण्यात आले.

मुख्यमंत्री म्हणाले की, एक काळ असा होता जेव्हा या प्रदेशाचा फक्त उल्लेख करण्याने लोक घाबरून जायचे, परंतु आज, शूर सैनिकांच्या अदम्य धैर्य, शौर्य आणि समर्पणामुळे हा प्रदेश नक्षलवादापासून मुक्त झाला आहे. शहीद सैनिकांना श्रद्धांजली अर्पण करताना ते म्हणाले, ङ्गया आव्हानाला तोंड देण्यासाठी आणि राज्य सुरक्षित करण्यासाठी सैनिकांनी आपल्या प्राणांची आहुती दिली याचा आम्हाला अभिमान आहे.आज, राज्य अभिमानाने म्हणू शकते की त्यांच्या भूमीवर एकही माओवादी सक्रिय नाही. माजी कॅबिनेट मंत्र्यांच्या हत्येचाही निवडकपणे बदला घेण्यात आला आणि दोषींना न्याय मिळवून देण्यात आला, असे मुख्यमंत्र्यांनी नमूद केले.

मुख्यमंत्री डॉ. यादव म्हणाले की, मध्य प्रदेश आणि छत्तीसगडच्या सीमेवरील पोलिस कर्मचाऱ्यांनी अत्यंत कठीण परिस्थितीतही सतत ऑपरेशन्स चालवल्या. २०२५ मध्ये पावसाळ्यासारख्या प्रतिकूल परिस्थितीतही १,२३९ ऑपरेशन्स करण्यात आल्या. २०२५ मध्ये चकमकीत दहा कट्टर नक्षलवादी मारले गेले, ज्यामुळे स्पष्ट संदेश मिळाला: आत्मसमर्पण करा अन्यथा कठोर कारवाईला सामोरे जा. सैनिकांनी ही प्रतिज्ञा पूर्ण निष्ठेने पूर्ण केली. मुख्यमंत्री डॉ. यादव म्हणाले की, नक्षलवाद पुन्हा कधीही मूळ धरू नये यासाठी सरकारचा प्रयत्न आहे. यासाठी सुरक्षा ऑपरेशन्सच्या समांतर विकास कामे पुढे नेली जात आहेत. स्थानिक तरुणांना वन हक्क पट्टे, जात प्रमाणपत्रे आणि रोजगार देऊन त्यांना विकासाच्या मुख्य प्रवाहात जोडले जात आहे, ज्यामुळे या प्रदेशात विश्वास आणि प्रगतीचे वातावरण निर्माण झाले आहे.

जिल्हा प्रभारी मंत्री राव उदय प्रताप सिंह म्हणाले की, नक्षलवादाच्या विरोधात लढताना शूर सैनिकांनी दाखवलेल्या शौर्य आणि शौर्याचे स्मरण करण्यासाठी हा एक अविस्मरणीय दिवस आहे. पदोन्नती मिळालेल्या सैनिकांचे आणि त्यांच्या कुटुंबियांचे अभिनंदन करीत हा सन्मान त्यांच्या धैर्याचे, समर्पणाचे आणि कर्तव्याप्रती असलेल्या समर्पणाचे फळ असल्याचे म्हणाले. मंत्री सिंह म्हणाले की, पोलिस हॉक फोर्सच्या शूर सैनिकांनी कठीण परिस्थितीत दिवसरात्र काम केले आहे, अशा उत्कटतेने आणि समर्पणाने, जे कौतुकास्पद आहे. त्यांच्या ताकदीमुळेच राज्य माओवादाचा कलंक पुसून टाकण्यात यशस्वी झाले आहे.समारंभानंतर, मुख्यमंत्र्यांनी पोलिस लाईन्सच्या मैदानावर सुरक्षा कर्मचाऱ्यांसोबत जेवण केले. यावेळी, मुख्यमंत्र्यांनी कर्मचाऱ्यांशी सौहार्दपूर्ण संवाद साधला, त्यांना प्रोत्साहन दिले आणि त्यांच्या धाडसाची आणि समर्पणाची प्रशंसा केली. कर्मचाऱ्यांसोबत जेवण करून मुख्यमंत्र्यांनी त्यांच्यावरील आदर आणि विश्वास व्यक्त केला.

नक्षलविरोधी अभियानाचे एडीजी श्री वेंकटेश्वर राव म्हणाले की, देशभक्ती आणि जनसेवा हा आपला संकल्प आहे.

नक्षलविरोधी मोहिमेत आतापर्यंत ३८ पोलिस अधिकारी आणि कर्मचाऱ्यांनी सर्वोच्च बलिदान दिले आहे. काही महिन्यांपूर्वी निरीक्षक आशिष शर्मा यांच्या बलिदानाला त्यांनी आदरांजली वाहिली. राज्य सरकारने हॉक फोर्ससाठी ८८२ पदे मंजूर केली आहेत. बालाघाट जिल्हा माओवादमुक्त झाला आहे. बालाघाटच्या पोलिस अधीक्षकांच्या मार्गदर्शनाखाली सामाजिक पाठिंब्याने जिल्ह्यात शांतता प्रस्थापित करण्यासाठी प्रयत्न सुरू असल्याचे त्यांनी सांगितले.

बालाघाटचे पोलिस अधीक्षक श्री. आदित्य मिश्रा यांनी जिथे पूर्वी गोळीबार होत असे, तिथे आता रोजगार, विश्वास आणि शिक्षणाचा आवाज येईल.आजचा दिवस अभिमानाने भरलेला आहे. ३१ मार्च २०२६ च्या अंतिम मुदतीपूर्वीच पस्तीस वर्षांचे नक्षलवादी आव्हान संपुष्टात आले आहे. नक्षलवाद्यांशी झालेल्या चकमकीत अदम्य धैर्य दाखवणाऱ्या साठ हॉक फोर्सच्या जवानांना पदोन्नती देण्यात आली आहे.नक्षलवादाविरुद्धच्या लढाईत सहभागी असलेल्या तरुणांना सरकारी नोकऱ्या दिल्या जात आहेत.

या कार्यक्रमात मुख्यमंत्री डॉ. यादव यांनी नक्षलवादी हिंसाचारामुळे प्रभावित झालेल्या कुटुंबातील १४ सदस्यांना सरकारी सेवेत नियुक्तीपत्रे प्रदान केली. या कार्यक्रमाला मध्य प्रदेश सरकारचे शालेय शिक्षण आणि वाहतूक मंत्री आणि जिल्हा प्रभारी मंत्री राव उदय प्रताप सिंह, खासदार श्रीमती भारती पारधी, आमदार राजकुमार कर?हाहे, गौरव पारधी, विवेक पटेल, मधु भगत, माजी कॅबिनेट मंत्री गौरीशंकर बिसेन,प्रदीप जयस्वाल, जिल्हा पंचायत अध्यक्ष सम्राट सिंह सारस्वार, मागासवर्गीय आयोगाच्या सदस्य मौसम बिसेन, नगरपालिका अध्यक्ष भारती ठाकूर, माजी राज्यमंत्री रामकिशोर कावरे, माजी आमदार रमेश भटेरे,माओवादविरोधी कारवायांसाठी अतिरिक्त पोलिस महासंचालक के. पी. वेंकटेश्वर राव, सीआरपीएफचे आयजी नीतू सिंग भट्टाचार्य, बालाघाट झोनचे पोलिस महानिरीक्षक ललित शाक्यवार, जबलपूर विभागाचे आयुक्त धनंजय सिंग, बालाघाट झोनचे पोलिस उपमहानिरीक्षक विनीत जैन, जिल्हाधिकारी मृणाल मीणा, पोलिस अधीक्षक आदित्य मिश्रा, प्रशासकीय आणि पोलिस अधिकारी आणि सुरक्षा दलाचे कर्मचारी उपस्थित होते.

२४ शिक्षकांच्या दिव्यांग प्रमाणपत्रावर शंका, शिक्षणाधिकाऱ्याचे शिक्षकांना पत्र

गोंदिया :- राज्यात मोठ्या प्रमाणात बोगस दिव्यांग प्रमाणपत्राच्या आधारावर नोकरी लाटून खऱ्या दिव्यांगावर अन्याय करण्यात आला आहे. अशी तक्रार अपंग कर्मचारी संघटनांकडून राज्य दिव्यांग विभागाकडे करण्यात आली. दरम्यान बोगस दिव्यांग प्रमाणपत्र धारकांची यादीही विभागाकडे सादर करण्यात आली. त्यानुरूप गोंदिया जिल्ह्यातील संशयास्पद २४ शिक्षकांसमोर दिव्यांग तपासणीच्या कसोटीवर खरे उतरण्याचे आवाहन उभे झाले आहे. या संदर्भात जिल्हा परिषदेचे शिक्षणाधिकारी यांनी त्या शिक्षकांना पत्र देवून तपासणी अहवाल सादर करण्याचे सुचना केल्या आहेत.गोंदिया जिल्ह्यात संशयास्पद व तात्पुरत्या वैद्यकीय प्रमाणपत्राच्या आधारावर बोगस दिव्यांग प्रमाणपत्र तयार करून नोकरी लाटण्यात आल्याची तक्रार राज्य दिव्यांग विभागाकडे करण्यात आली आहे. त्यानुरूप राज्याच्या दिव्यांग विभागाकडून गोंदिया जिल्ह्याच्या शिक्षण विभागाकडून संबंधित शिक्षकांची सहनिशा करून तसेच अहवाल सादर करण्यात यावे, निर्देश दिले आहेत. २४ संशयास्पद दिव्यांग शिक्षकांची यादीही गोंदिया शिक्षण विभागाला पुरविण्यात आली आहे. या अनुसंगाने शिक्षणाधिकारी गोंदिया यांनी सर्व पंचायत समितीच्या गटशिक्षणाधिकारी यांना संबंधित शिक्षकांना १५ फेब्रुवारी २०२६ पर्यंत विहित प्रपत्र दिव्यांग कल्याण विभागाकडे उलट तपासणी अहवाल सादर करण्यात यावा, अशा सुचना केल्या आहेत. यामुळे गोंदिया जिल्ह्यातील २४ संशयास्पद दिव्यांग शिक्षकांना प्रमाणपत्राच्या सत्यापनासाठी तज्ज्ञ डॉक्टरांपुढे तपासणीची परीक्षा द्यावी लागणार आहे. यामध्ये कर्णबधीर, दृष्टीदोष, अस्थीव्यंग, या प्रकारातील दिव्यांग शिक्षकांचा समावेश आहे.

त्या संशयास्पद २४ शिक्षकांची यादी

महाराष्ट्र राज्य अपंग कर्मचारी संघटनांच्या वतीने बोगस दिव्यांग प्रमाणपत्राच्या आधारावर नोकरी लाटण्यात आल्याची तक्रार करण्यात आली. यामध्ये गोंदिया जिल्ह्यातील २४ दिव्यांग शिक्षकांच्या प्रमाणपत्रावर संशय व्यक्त करण्यात आला. सादर करण्यात आलेल्या बोगस दिव्यांग शिक्षकांच्या यादीत कर्णबधीर-२, दृष्टीदोष-८ तर अस्थीव्यंग १४ शिक्षकांचा समावेश आहे

त्या दृष्टीदोष दिव्यांगाकडे वाहन चालविण्याचा परवाना कसा?

नियमानुसार दिव्यांगाच्या प्रमाणात वाहन चालविण्याचा परवाना दिला जातो. यासाठी तज्ज डॉक्टर किंबहुना जिल्हा शल्यचिकीत्सक यांच्या सादर अहवालातील दिव्यांगात्वाचे प्रमाण लक्षात घेत परिवहन विभागाकडून वाहन चालविण्याचा परवाना दिला जातो, विश्वसनिय माहितीनुसार कमाल ३० ते ४० टक्के दृष्टीदोष असलेल्यांना परवाना दिला जातो. मात्र गोंदिया जिल्ह्यात दृष्टीदोष असलेल्या जवळपास सर्वच शिक्षकांकडे वाहन चालविण्याचा परवाना आहे. त्यामुळे दृष्टीदोष शिक्षकांना वाहन चालविण्याचा परवाना कसा देण्यात आला? असा प्रश्नही निर्माण होवू लागला आहे.

पाणी व स्वच्छता विभागातील कर्मचाऱ्यांचे आझाद मैदानावर आंदोलन सुरू

मुंबई:- स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण) व जलजीवन मिशन अंतर्गत कार्यरत असलेल्या कंत्राटी कर्मचाऱ्यांचे थकीत वेतन, सेवा-सुरक्षा व सामाजिक संरक्षणाबाबत तातडीने निर्णय घ्यावा, अशी मागणी महाराष्ट्र राज्य पाणी व स्वच्छता शासकीय कंत्राटी कर्मचारी कृती समितीने राज्य सरकारकडे केली असून या मागण्यांसाठी राज्यातील सुमारे २०० कर्मचारी आझाद मैदानावर आंदोलन करीत आहेत. कृती समितीचे अध्यक्ष रमाकांत गायकवाड, कार्याध्यक्ष सचिन जाधव, उपाध्यक्ष ऋषिकेश शिलवंत, उपाध्यक्ष बंडू हिरवे यांच्या नेतृत्वात आझाद मैदान येथे आंदोलन सुरू आहे.

यावेळी आंदोलनकर्त्यांनी जोरदार घोषणाबाजी केली. विभागातील काही अधिकारी जाणीवपूर्वक वरिष्ठांची दिशाभूल करून कर्मचाऱ्यांच्या मागण्यांकडे दुर्लक्ष करीत आहेत. पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभागातील कर्मचाऱ्यांची जाहिरात देऊन विहित प्रक्रिया करून भरती केली असली तरी सदर कर्मचाऱ्यांची बॅक डोअर एन्ट्री झाली अशी खोटी माहिती देऊन शासनाची दिशाभूल केली जात आहे. तसेच पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभागातील काही अधिकारी आऊटसोर्सिंग करण्याचा छुपा अजेंडा राबवित आहेत असा आरोप यावेळी करण्यात आला. कर्मचाऱ्यांच्या मागण्या मान्य न झाल्यास या विभागाच्या ङ्गजनता द्रोहीङ्ग छुपा अजेंडा प्रसिद्धी माध्यमातून लोकांसमोर आणण्याचा इशारा यावेळी देण्यात आला.

राज्यातील ग्रामीण भागात स्वच्छता, पाणीपुरवठा, जनजागृती, क्षमता बांधणी आणि घराघरात नळजोडणी (हर घर जल) यांसारख्या महत्त्वाच्या योजनांची अंमलबजावणी करणाऱ्या हजारो कंत्राटी कर्मचाऱ्यांचे गेल्या ऑक्टोबर २०२५ पासून पगार झाले नसल्याने कर्मचाऱ्यांमध्ये तीव्र असंतोष पसरला आहे. यावेळी २८ जिल्ह्यातील प्रतिनिधींनी आंदोलनात भाग घेतला होता.

१४४० शेतकरी या गैरकारभारामुळे बोनसपासून वंचित

गोंदिया: शासनाकडून धान उत्पादक शेतकऱ्यांना दिल्या जाणाऱ्या बोनसचा बोगस भुमिहीन शेतकऱ्यांच्या नावावर व अकृषक जमीन कृषक दाखवून व त्याची दुसऱ्याच शेतकऱ्यांच्या नावावर उचल करून देऊन शासनाची कोट्यवधीची फसवणूक केली. याप्रकरणी सालेकसा तालुक्यातील १३ पैकी तीन धान खरेदी संस्थावरच फसवणुकीचा गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.सालेकसा तालुक्यातील १४४० शेतकरी या गैरकारभारामुळे बोनसपासून वंचित राहिल्याचे प्रकरण समोर आले आहे. संस्थेचे पदाधिकारी व संचालक मंडळ यांनी संगनमत करून सरकारी गटाची नोंदणी अकृषक गटाची नोंदणी मूळ शेतकऱ्याच्या गटांची नोंदणी दुसऱ्या शेतकऱ्यांच्या नावाने नोंदविणे, मूळ शेतकऱ्यांच्या वारसदाराच्या नावाची नोंदणी करणे व अशा प्रकारच्या जमिनीची नोंदणी करून तिसऱ्याच्या खात्यावर प्रोत्साहनपर रक्कम ६३ लाख ७५ हजार २०० रुपयांची उचल करून शासनाची फसवणूक केली. तर सालेकसा सहकारी भात गिरणी संस्था मर्या, सालेकसा र.जि.११३ केंद्र कोटजभोरा संस्थेचे पदाधिकारी व संचालक मंडळ यांनीसुद्धा अशा प्रकारे नोंदणी करुन ३८ लाख ५६ हजार ६०० रुपयांची उचल करून शासनाची फसवणूक केली. तसेच कावेरी शेती साधनसामग्री सहकारी संस्था मर्या. बाम्हणी र.जि. १०९७ केंद्र गिरोला संस्थेचे पदाधिकारी व संचालक मंडळ यांनी संगनमत करून अशाच प्रकारे प्रोत्साहनपर राशी १९ लाख ५५ हजार २०० रुपयांची उचल करून शासनाची फसवणूक केली आहे.

५४ हजार धान उत्पादक अजूनही मोबदल्याच्या प्रतीक्षेत

गोंदिया: - शासकीय हमी भाव केंद्रावर धान द्या, पैसे वेळेवर मिळतील, अशी हमी देणाऱ्या शासनाच्या आश्वासनांचा फोलपणा गोंदिया जिल्ह्यात उघडा पडला आहे. शेतकऱ्यांनी आपला घाम, मेहनत आणि वर्षभराची आशा धानाच्या पोत्यांत बांधून शासनाच्या खरेदी केंद्रात जमा केली; मात्र धान गोदामात गेलं आणि शेतकरी पैशांसाठी दररोज केंद्र, बँकांचे उंबरठे झिजवतोय, अशी विदारक स्थिती निर्माण झाली आहे.

जिल्हा पणन विभागाच्या धान खरेदी केंद्रांवर ८० हजार २७१ शेतकर?यांनी २५ लाख २४ हजार २०१ क्विंटल धान विक्री केली. प्रति क्विंटल २३६९ रुपये दराने या खरेदीची एकूण रक्कम ५९७ कोटी ९८ लाख ३२ हजार ६९० रुपये इतकी होते. एवढ्या मोठ्या खरेदीचे ढोल वाजवले जात असताना, वास्तव असे की ५४ हजार ८५५ शेतकऱ्यांचे तब्बल ३८७ कोटी ८७ लाख २५ हजार ९१४ रुपये अजूनही शासन-प्रशासनाच्या फाईलींत अडकून पडले आहेत. शासनाकडून जिल्हा पणन कार्यालयाला आतापर्यंत ३०९ कोटी ६ लाख ६३ हजार ५०१ रुपये निधी मिळाल्याचा दावा केला जातो. त्यातून ५ व ६ फेब्रुवारी या दोन दिवसांत २५ हजार ४१६ शेतकऱ्यांच्या खात्यात २१० कोटी ११ लाख ६ हजार ७७६ रुपये जमा करण्यात आले. मात्र हा आकडा मिरवला जात असला तरी अर्ध्याहून अधिक शेतकऱ्यांना अजून एक रुपयाही मिळालेला नाही, ही बाब शासनाच्या मवेळेवर पैसेफ या घोषणेला तळा देणारी आहे.

धान गेलं, गोदामे भरली; पण शेतकऱ्यांच्या घरात कर्जाचा डोंगर, बँकांचे फोन, सावकारांचे तगादे आणि पुढील हंगामाची चिंता उभी आहे. खत-बियाणे, मुलांचं शिक्षण, लग्नकार्य, घरखर्च-सगळंच पैशाअभावी ठप्प झालं असून प्रशासनाच्या उदासीनतेचा फटका थेट शेतकऱ्यांच्या संसाराला बसतोय. कोट्यवधींच्या आकड्यांच्या आड लपून बसलेल्या शासन-प्रशासनाने उर्वरित निधी तातडीने उपलब्ध करून सर्व शेतकऱ्यांची थकीत देणी तत्काळ अदा करावीत, अशी मागणी आता धानउत्पादकांकडून होत आहे. अन्यथा, धान देऊनही पैसे न मिळालेल्या शेतकऱ्यांचा उद्रेक रस्त्यावर उतरण्याची शक्यता नाकारता येत नाही.

तीन दिवस,तीन रात्र चाललेल्या नक्षलविरोधी अभियानात ७ जहाल नक्षल्यांना कंठस्नान

गडचिरोली :- भामरागड तालुक्याच्या सिमावर्ती भागातील अबुजमाड जंगल परिसरात राबविण्यात आलेले नक्षलविरोधी अभियान तब्बल तीन दिवस-तीन रात्र चालले असुन यामध्ये ७ जहाल नक्षल्यांना कंठस्नान घालण्यात गडचिरोली पोलीस आणि सिआरपीएफ जवानांना यश प्राप्त झाले. या चकमकीत दिपक चिन्ना मडावी या बहादुर जवानास विरगती प्राप्त झाली तर विशेष अभियान पथकातील जवान जोगा मडावी रा. किष्ट्यापल्ली जि. गडचिरोली हे देखील गोळी लागून जखमी झाले होते. त्यांना देखील हेलीकॉप्टरच्या मदतीने गडचिरोली येथे आणण्यात आले होते. सध्या त्यांची प्रकृती स्थिर असून त्यांच्यावर गडचिरोली येथे उपचार सुरु आहेत अशी माहिती पोलीस अधिक्षक निलोत्पल यांनी ७ फेब्रुवारी रोजी आयोजित पत्रकार परिषदेत दिली.

या नक्षल चकमकीत गडचिरोली विभागीय समितीचा प्रभारी, पश्चिम सब झोनल ब्युरोचा प्रभारी व कंपनी क्र. १० चा प्रभारी डिकेएसझेडसी प्रभाकरसह ०१ सिवायपीसी/कमांडर पागु मोडङ्गाम, वय ३० वर्षे, रा. डल्ला, ता. आवापल्ली, जि. बिजापूर (छ.ग.), ०१पीपीसीएम अनिला ऊर्फ बुदरी कोवाची, वय २४ वर्षे, रा. सुकमा (छ.ग.)पीपीसीएम (प्रभाकरची गार्ड),कामेश पदा, वय ३५ वर्षे, रा. दरबा, जि. सुकमा (छ.ग.)

स्पेशल प्लाटुन माड एरीया,भजनाथ ऊर्फ भिमा होळी, वय ४० वर्षे, रा. टेकालगुडेम (पोस्टे जागरगुंडा) ता. कोंटा, जि. सुकमा (छ.ग.)

परालकोट दलम एसीएम पीपीसीएम / कमांडर स्पेशल प्लाटुन माड एरीया माओवाद्यांसह

६ मंगली कुरसाम, रा. पश्चिम बस्तर (छ.ग.)कंपनी क्र.१० व जोगी सोढी-मडावी, वय २७ वर्षे, रा. बुडगीचेरु, जि. बिजापूर (छ.ग.)कंपनी क्र. ०५ या सदस्य पदावरील माओवाद्यांना कंठस्नान घालण्यात गडचिरोली पोलीस दलास यश आले आहे.महाराष्ट्र शासनाने त्यांच्यावर एकत्रितपणे एकूण ७१ लाख रुपयांचे बक्षिस जाहीर केले होते.

तीन दिवस-तीन रात्र चाललेल्या अभियानादरम्यान घटनास्थळावरुन ०३ एके-४७ रायफल, ०१ एसएलआर व ०१ .३०३ रायफल अशा ०५ अग्निशस्त्रांसह कॉर्टेक्स वायरचे ०२ बंडल, ०३ बिजीएल, एकूण ०७ मॅगझिन, एकूण १७३ जिवंत काडतूस, १० जिलेटीन कांडङ्ग मोठया प्रमाणावर दारुगोळा व माओवादी साहित्य जप्त करण्यात आले. सन २०२१ पासून आजपावेतो गडचिरोली पोलीसांच्या सातत्यपूर्ण प्रयत्नांमुळे ९९ कट्टर माओवाद्यांना कंठस्नान घालण्यात आले असून, १४० माओवाद्यांना अटक करण्यात आले आहे व १५३ माओवाद्यांनी गडचिरोली पोलीसांसमोर आत्मसमर्पण केले आहे. सदर खडतर अभियानादरम्यान सी-६० व सिआरपीएफच्या जवानांनी दाखविलेल्या या शौर्यपुर्ण कामगिरीचे पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य यांनी कौतुक केले आहे. सदर अभियानाच्या यशस्वी अंमलबजावणीसाठी आणि सर्व जवानांना सुखरूप परत आणण्यासाठी संपूर्ण अभियानाची देखरेख करुन अपर पोलीस अधीक्षक (अभियान)एम. रमेश, अपर पोलीस अधीक्षक (प्रशासन) गडचिरोली गोकुल राज जी. यांच्यासह सी-६० गडचिरोली आणि प्राणहिताचे इतर अधिकारी व अंमलदार यांनी महत्त्वाची भूमिका बजावली.

सकल ओबीसी महामोर्चाच्यावतीने १७ फेब्रुवारीला धरणे

- नागपुरात होणारे आंदोलन हे कोणत्याही राजकीय बॅनरखाली नसून, ओबीसींच्या हक्कासाठी आहे.
- ज्यांना ओबीसींचे हित जपायचे आहे त्या सर्वांनी आंदोलनात सहभागी व्हावे.
- सरकार जोपर्यंत हा अन्याय दूर करीत नाही तोपर्यंत लढा सुरूच राहील.

नागपूर-. ओबीसी समाजाच्या जातीनिहाय जनगणनेतील तांत्रिक त्रुटी आणि यूजीसीच्या नव्या अन्यायकारक धोरणांविरोधात रविवारी नागपुरात सकल ओबीसी महामोर्चाच्या - वतीने बैठक पार पडली. बैठकीत - ओबीसींच्या प्रलंबित मागण्यांसाठी - मंगळवार, १७ फेब्रुवारी रोजी नागपूर येथील संविधान चौकात आंदोलन करण्याचा निर्णय घेतला आहे.

बैठकीला काँग्रेस विधिमंडळ नेते विजय वडेट्टीवार आणि यूजीसीचे माजी अध्यक्ष डॉ. सुखदेव थोरात यांनी मार्गदर्शन केले. जातीनिहाय जनगणनेतील घरसूची - प्रश्नावलीमध्ये ओबीसींचा स्पष्ट उल्लेख नाही. त्यांना 'इतर' कॅटेगरीमध्ये ठेवले आहे. यामुळे ओबीसी समाजाच्या घटनात्मक हक्कांवर आणि आरक्षणावर गंभीर परिणाम होण्याची शक्यता व्यक्त करण्यात आली. यूजीसीने आणलेल्या नवीन नियमावलीमुळे जातीच्या आधारावर भेदभाव होण्याची भीती, यूजीसीचे माजी अध्यक्ष डॉ. सुखदेव थोरात यांनी व्यक्त केली. सरकार ओबीसींवर अन्याय करीत असल्याचा आरोप विजय वडेट्टीवारांनी केला. जोपर्यंत जनगणनेत ओबीसींचा स्वतंत्र रकाना किंवा स्पष्ट उल्लेख केला जात नाही, तोपर्यंत ओबीसी समाजाने जनगणनेत सहभागी होऊ नये, असे ते म्हणाले.

मार्चमध्ये युवा संमेलन : सकल ओबीसी समाजाच्या प्रश्नांसाठी महाराष्ट्रात जिल्हा निहाय आणि विभाग निहाय करण्याची चर्चा बैठकीत करण्यात आली. मार्च महिन्यात ओबीसी तरुणांना संघटित करण्यासाठी युवा संमेलनाचे आयोजन करण्यात येईल, अशी माहिती वडेट्टीवार यांनी पत्रकारांशी बोलताना दिली.

संपादकीय

ग्रंथालये : परिवर्तनाच्या वाटेवरील क्रांतिदूत

ग्रंथालये हा आपल्या समाजाचा श्वास आहे, ही जाणीव टप्प्याटप्प्यावर मला होत राहिली आहे. लहानपणी माझ्या विक्रोळीच्या उदयाचल शाळेत सुसज्ज ग्रंथालय होते. आमची शाळा आठ तासांची होती, त्यामुळे मधल्या सुट्टीत किंवा वाचनाच्या तासालाच तिथे जाण्याकरिता वेळ मिळायचा. पुढे सोमैया महाविद्यालयातले दोन मजली ग्रंथालय, तिथली आवडती जागा नि पुस्तकांची भरलेली कपाटे यांना माझ्या आयुष्यात फार मोठे स्थान आहे. १९६० सालापासूनच्या या ग्रंथालयात अगणित पुस्तके आहेत. मुक्तपणे कपाटे पाहता येतात, हे या ग्रंथालयाचे वैशिष्ट्य, त्यामुळे हव्या त्या विषयावरची पुस्तके मनसोक्तपणे शोधता येतात. पुढे एम.ए.साठी मुंबई विद्यापीठात प्रवेश घेतला.

राजाबाई टॉवरमधील विद्यापीठाच्या ग्रंथालयाची वास्तू अविस्मरणीय आहे. तिथल्या ग्रंथालयात दिवसभर अभ्यास करण्यात अवर्णनीय आनंद असायचा. याच काळात दादरच्या मुंबई मराठी ग्रंथसंग्रहालयाची ओळख झाली. वृत्तपत्रीय कात्रणे, मासिके यांचे दुर्मीळ संदर्भ सापडले की, अमाप आनंद व्हायचा. माझ्या डॉक्टरेटच्या अभ्यासात ग्रंथालयांचे योगदान मोठे आहे. या सर्व ग्रंथालयांची आठवण आली, ती ठाणे जिल्ह्यातील ग्रंथालयांच्या अधिवेशनानिमित्ताने. ठाण्यातील स्वातंत्र्यवीर सावरकर वाचनालय या अधिवेशनाच्या आयोजकांच्या प्रमुख भूमिकेत होते. अधिवेशनाच्या पहिल्या सत्रात रंगकर्मी सुहास जोशी यांचे भाषण ऐकले. रंगभूमीविषयक पुस्तकांमुळे होणारे संस्कार किती मोलाची भूमिका बजावतात, हे या भाषणातून त्यांनी सहज उलगडले. अधिवेशनाच्या अध्यक्षस्थानी डॉ. प्रदीप कर्णिक होते. रुपारेलसारख्या प्रथितयश महाविद्यालयाचे ग्रंथपाल, मराठी संशोधनपत्रिकेच्या संशोधनाचा अनुभव नि व्यक्तिमत्त्वाला व्यासंगी अभ्यासकाचे परिमाण यामुळे कर्णिकांचे भाषण ऐकण्याची उत्सुकता होती.

ग्रंथालय सेवकांची उपेक्षा नि त्यांना मिळणारे तुटपुंजे वेतन याकडे कर्णिक यांनी लक्ष वेधले. शासनाच्या प्रस्तावित “मराठी विद्यापीठा’त ग्रंथालये व ग्रंथालयशास्त्र, तसेच त्याविषयीचे अभ्यासक्रम यांना महत्त्वाचे स्थान असले पाहिजे हा मुद्दा मांडला. अनेक ग्रंथालयांची आजमितीला दुरवस्था झालेली आहे. धुळीने कपाटे भरली असतील, तर ग्रंथालय सेवकांना त्रास होऊ शकतो म्हणून त्यांनी आपली योग्य काळजी घ्यावी, असे मत साहित्यिक–समीक्षक डॉ. अनंत देशमुख यांनी आवर्जून व्यक्त केले. ग्रंथालये क्रांतीचे दूत बनून समाजात काम करतात. मात्र आपल्या समाजात त्यांचे मोल समजून घेतले जात नाही. वाचक आहेत तिथे ग्रंथालये अपुरी पडतात, तर ग्रंथालये आहेत तिथे वाचक नाही, अशी परिस्थिती आज आहे. कल्पक ग्रंथपाल वाचकांना वाचनाकडे आकृष्ट करतात.

विद्यार्थ्यांमध्ये वाचनप्रेम रुजवणाऱ्या अतिशय मेहनती ग्रंथपालाशी नुकतीच माझी भेट झाली. परितोष पवार मुलुंडच्या केळकर महाविद्यालयात कार्यरत आहेत. वाचनकट्टा, बातमीपत्र, ग्रंथालयाची वेबसाइट, विशिष्ट विषयावरील पुस्तकप्रदर्शन, ई – वाचनस्त्रोतांचा उचित उपयोग एक ना दोन असंख्य उपक्रम परितोष राबवत आहेत. एखाद्या विद्यार्थ्याने एखादा विषय त्यांच्यासमोर मांडणे व त्या प्रकल्पाकरिता अनेक संदर्भांचा शोध ग्रंथपालांनी घेणे, हे पवार सर सातत्याने करत आहेत. माहिती तंत्रज्ञानाच्या प्रगतीमुळे आज वाचनासाठी अनेक दिशा उपलब्ध आहेत. परितोष पवारांसारखा ग्रंथपाल याकरिता प्रयत्न करतो. ग्रंथपाल कल्पक नसेल, तर ग्रंथालयाची दुर्दशा होते. त्यामुळे नवनवीन उपक्रम राबवणाऱ्या व अद्ययावत समकालीन ज्ञान असणारे ग्रंथपाल ही काळाची गरज आहे.

डॉ. वीणा सानेकर

भाविकांच्या सोयीसाठी सुक्ष्म नियोजन करुन कामे करा- जिल्हाधिकारी प्रजित नायर

गोंदिया : जिल्ह्यातील अर्जुनी मोरगाव तालुक्यातील ङ्गप्रतापगडफ येथे महाशिवरात्री निमित्त विविध भागातून दरवर्षी मोठ्या संख्येने भाविक यात्रेत सहभागी होत असतात. त्यामुळे यात्रेदरम्यान भाविकांची कोणतीही गैरसोय होणार नाही यादृष्टीने यंत्रणांनी आपसात समन्वय ठेवून जबाबदारीने कामे करावे, असे निर्देश जिल्हाधिकारी प्रजित नायर यांनी संबंधित विभागाला दिले.

महाशिवरात्री निमित्त प्रतापगड येथे यात्रा व्यवस्थापनाचे अनुषंगाने पुर्वतयारी आढावा बैठक आयोजित करण्यात आली होती, यावेळी जिल्हाधिकारी श्री. नायर बोलत होते. सभेला जि.प.अध्यक्ष लायकराम भेंडारकर, आमदार राजकुमार बडोले, पंयायत समिती सभापती आम्रपाली डोंगरवार, प्रतापगड ग्रामपंचायत सरपंच भोजराम लोगडे, जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी एम. मुरुगानंथम, पोलीस अधीक्षक गोरख भामरे, उपविभागीय अधिकारी ज्योती कांबळे, तहसिलदार अनिरुध्द कांबळे, जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन अधिकारी राजन चौबे, माजी जि.प.उपाध्यक्ष यशवंत गणवीर यांचेसह विविध विभागाचे कार्यालय प्रमुख उपस्थित होते.

जिल्हाधिकारी श्री. नायर म्हणाले, प्रतापगड यात्रेचे आयोजन महाशिवरात्री निमित्त १५ ते २० फेब्रुवारी २०२६ दरम्यान करण्यात आलेले आहे. कार्यकारी अभियंता सार्वजनिक बांधकाम क्र.०२ तसेच जिल्हा परिषद कार्यकारी अभियंता यांनी रस्त्यांची खड्डे बुजविण्याचे काम त्वरित करावे. शाखा अभियंता जि.प. ग्रामीण पाणी पुरवठा यांनी पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था करुन क्लोरिनेशन करावे. ग्रामसेवकाने विद्युत विभागामार्फत पथदिवे लावण्याचे काम यात्रेपूर्वी पूर्ण करावे. भाविकांच्या आरोग्याच्या दृष्टीने आरोग्य विभागाने पुरेशा औषधांचा साठा उपलब्ध करुन ठेवावा, तसेच आरोग्य पथके स्थापित करण्यात यावी. अन्न व औषध प्रशासन विभागाच्या अन्न निरीक्षकाने दुकानातील खाद्य पदार्थांची नियमित तपासणी करावी. कार्यकारी अभियंता सा.बां. विभागाने भाविकांच्या सुरक्षेच्या दृष्टीने योग्य त्या ठिकाणी बॅरिकेटींग लावावे. एस.टी. महामंडळाच्या आगार प्रमुखाने पुरेशा बसेसची व्यवस्था करावी. नगरपंचायत मुख्याधिकारी अर्जुनी मोरगाव यांनी अग्नीशमनची व्यवस्था करावी. नगरपंचायत मार्फत साफ–सफाई करण्याकडे विशेष लक्ष्य दयावे. भाविकांच्या सुरक्षेच्या दृष्टीने यात्रे दरम्यान योग्य त्या ठिकाणी सीसीटीव्ही कॅमेरे लावण्याचे नियोजन करावे.

गर्दीचे सुनिश्चित व्यवस्थापन करण्याच्या दृष्टीने मदत कक्ष व नियंत्रण कक्ष स्थापित करण्यात यावे. राज्य उत्पादन शुल्क विभागाने यात्रेदरम्यान मद्य विक्री होणार नाही याची दखल घेऊन योग्य ती कारवाई करावी. भाविकांना कोणताही त्रास होणार नाही याची दक्षता घ्यावी. यात्रेदरम्यान कायदा व सुव्यवस्थेच्या दृष्टीने पोलीस बंदोबस्त चोख ठेवण्यात यावा. सर्व यंत्रणांनी एकमेकांच्या समन्वयातून आपआपली जबाबदारी चोखपणे पार पाडावी असे जिल्हाधिकाऱ्यांनी यावेळी सांगितले.

प्रतापगड येथील शिवमंदिर व ख्वाजा उस्मान गनी हारुणी दर्गा परिसर क्षेत्रात भाविकांच्या सोयीसाठी योग्य नियोजन यात्रेपूर्वीच करण्याचे निर्देश आमदार राजकुमार बडोले यांनी दिले.

प्रतापगड तीर्थक्षेत्राच्या सौंदर्यीकरणासाठी जिल्हा विकास निधीतून व जिल्हा परिषदेच्या माध्यमातून विकसीत करण्याची हमी जिल्हा परिषदेचे अध्यक्ष लायकराम भेंडारकर यांनी दिली.

स्वामीत्व, मुद्रक, प्रकाशक व संपादक खेमेंद्र हिरदीलाल कटरे यांनी बेरार टाईम्स हे साप्ताहिक वृत्तपत्र अंगपाल पारधी, लोकजन प्रकाशन, लोकजन भवन, स्नेह नगर, तकिया वॉर्ड, भंडारा ता.जि.भंडारा येथे मुद्रीत करुन डोलारे एजन्सीसमोरील रस्ता,शिवनगर गोंदिया येथे प्रकाशित केले. संपादक खेमेंद्र हिरदीलाल कटरे, भ्रमणध्वनी क्र. ८०८०८१५३२९ (पी.आर.बी. कायद्यानुसार जबाबदारी संपादकावर राहील) प्रसिद्ध झालेल्या मजकुराशी संपादक व प्रकाशक सहमत असतीलच असे नाही. (गोंदिया न्यायकक्षेत)

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांचे विदर्भ साहित्य संघ आणि साहित्यिकांविषयीचे चिंतन

विदर्भाच्या साहित्य क्षेत्रात शतक पूर्ण केलेली संस्था “विदर्भ साहित्य संघ’ अनेकदा वादग्रस्त चर्चेत आलेली आहे. विदर्भ साहित्य संघाची गरिमा असलेले “धनवटे रंगमंदिर’ अनेक नवसाहित्यिकांना प्रेरणा देणारी वास्तू होती. सत्तर–ऐंशीच्या दशकात आम्ही हे अनुभवले आहे. सायंकाळी येथे साहित्यिकांचा जथ्था जमायचा. समाजहिताच्या गप्पा रंगायच्या, वैचारिक मतभेदही होत. दलित साहित्य, ग्रामीण साहित्य, वंचितांचे साहित्य आणि अभिजनांचे साहित्य यांची येथे घुसळण होत असे. अभिजनांचा धनवटे रंगमंदिरावर नेहमीच दरारा राहिला आहे.

चांगली नाटके धनवटे रंगमंदिराच्या मंचावरून नागपूरकरांनी अनुभवली. या रंगमंचाने अनेक कलाकार देशाला, तसेच सिनेसृष्टीला दिले. मात्र धनवटे रंगमंदिराच्या ऐतिहासिक वास्तूला खरी दृष्ट लागली, ती रंगमंदिर जमीनदोस्त करून त्या जागेवर व्यावसायिक बाजारपेठ उभारली जात असताना. त्याविरोधात कविवर्य सुरेश भट यांनी आपल्या लेखणीद्वारे आंदोलन उभे करून प्रसारमाध्यमांतून मोठी चर्चा घडवून आणली होती. शेवटी शरीराचा थकता काळ येताच, एका सत्कार समारंभात सुरेश भट शांत झाले. धनवटे रंगमंदिर जमीनदोस्त झाले आणि त्या जागी मोठी बाजारपेठ उभी राहिली. साडीच्या जाहिरातींच्या गोंगाटात विदर्भ साहित्य संघ केव्हाच हरपून गेला.

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांनी गुरुकुंज आश्रमात विदर्भ साहित्य संघाच्या साहित्य संमेलनाचे स्वागताध्यक्षपद स्वीकारून १३ ते १५ मार्च १९५३ दरम्यान भव्य साहित्य संमेलन साकार केले. त्याचप्रमाणे तुमसर येथे झालेल्या १८व्या विदर्भ साहित्य संघ संमेलनाचे उद्घाटन राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांच्या हस्ते झाले. एवढेच नव्हे तर २५ डिसेंबर १९५५ रोजी खुल्या अधिवेशनात राष्ट्रसंत लिखित “ग्रामगीता’ या ग्रंथाबद्दल अभिनंदनाचा ठराव पारित करून त्या ग्रंथाचे प्रकाशन करण्यात आले. ङ्गग्रामगीताफचे गावोगावी, एकाच वेळी अनेक ठिकाणी प्रकाशन झाले.

याच साहित्य संमेलनात ज्येष्ठ–श्रेष्ठ साहित्यिकांचा सत्कार करताना अग्रपूजेचा मान राष्ट्रसंतांनाच देण्यात आला. ज्ञानेश्वरीचे संशोधक व प्रसिद्ध विद्वान डॉ. शं. दा. पेंडसे हे ङ्गग्रामगीताफच्या प्रकाशन सोहळ्याचे अध्यक्ष होते.

राष्ट्रसंतांची विदर्भ साहित्य संघाकडून अपेक्षा

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांनी या दोन्ही संमेलनांत आपले विचार स्पष्टपणे मांडले. त्यातील काही अंश येथे प्रस्तुत करतो.“साहित्य हे जर सर्व समाजाला सामर्थ्य देऊन पुढे नेण्याचे साधन असेल, तर आमच्या साहित्य संघाचे वा साहित्य संमेलनाचे क्षेत्र मुठभरांसाठीच मर्यादित न राहता समाजव्यापी व्हायला हरकत नाही. म्हणूनच मला वाटते, साहित्य संघात घोंगडेवालेही आता सदस्य करून घेतले पाहिजेत. त्यांच्यासाठी साहित्याचे दरवाजे, साहित्याचे सारे रस्ते मोकळे व्हावेत.”

आज राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांच्या निर्वाणाला ५७ वर्षे पूर्ण झाली आहेत. तरीही विदर्भ साहित्य संघाने आपली जुनी

कात किितपत सोडली आहे? तीस वर्षे उपाध्यक्ष होतो म्हणून विद्वत्तेचा गाजावाजा करणाऱ्या महाभागांनो, साहित्यिकांनोङ्ख विदर्भ साहित्य संघाच्या कोणत्या सर्वसाधारण सभा, निदान आमसभा तरी, केव्हा व्हायच्या? त्यांची निमंत्रणे कोणाला दिली जात होती?

सध्या एक बिनसहीचे पत्रक सोशल मीडियावर फिरत आहे. त्यात केवळ विदर्भ साहित्य संघच नव्हे, तर मराठी भाषेचे तथाकथित तारणहार सांगवणाऱ्या विद्वानांचे अनेक किस्से साहित्यिक वतुर्ळात चर्चेत आहेत. राजकीय पुढाऱ्यांपेक्षाही कुटील राजकारण खेळणारे, स्वतःला साहित्यिक समजून आपली विद्वत्ता मिरवणारे हे लोकङ्ख यांच्या साहित्यामुळे त्यांची कुटुंबे आर्थिकदृष्ट्या धनवान झाली असतील; मात्र त्यांच्या वैचारिक संस्कारांची तपासणी होणे गरजेचे आहे.

राष्ट्रसंत साहित्य संमेलनात पुढे सांगतात “साहित्य झब्बूशाहीसाठी नाही, दीनदुबळ्यांच्या झोपड्या चिरडण्यासाठी नाही. जगाला जागविण्यासाठी, जगाचे निरीक्षण करण्यासाठी आणि जगाच्या विशालतेत विलीन होण्याचे शिक्षण देण्यासाठी साहित्य आहे. साहित्याने भराभर उड्या मारत, अंतराळात भिरभिरत राहू नये. अशा तकलादू, श्रमहीन साहित्याचे भवितव्य विनाशाकडे झुकते. असे साहित्य जिवंत राहत नाही.”

साहित्यिक मित्रांनो, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांना आणि खऱ्या विचारवंतांना आपल्याकडून कशा साहित्याची अपेक्षा होती, ते ते स्पष्ट करतात “आजचे साहित्य दळणाऱ्या बाईला कळावे, शेतकऱ्यांच्या शेतात फुलावे आणि नांगराच्या नांगरटीत त्याचे पडसाद उमटावेत, असे आमचे प्रतिपादन आहे. बुद्धाच्या जीवनातील उदात्त भावना प्रसारित करण्यासाठी जाड विद्वत्तेची गरज नाही.”

“समाजातील वैषम्याच्या भिंती विरघळवणारे साहित्य आणि तसे साहित्य निर्माण करणारे साहित्यिक मला या देशात हवेत. साहित्याची महान शक्ती ही जगातील मोठ्या शक्तींपैकी एक आहे.”“मी पोथी वाचत बसलो नाही; मी रोजच्या जीवनाचा ग्रंथ दररोज वाचत आलो आहे.”

साहित्यिकांनो, आपण राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज आणि इतर संतसाहित्य कितपत समजून घेतले आहे, माहीत नाही. मात्र संतसाहित्यावर विकृत विचारांचे आघात होत असताना, आम्ही संतांची जात शोधून न्यायासाठी लढतो.हे मी अनुभवले आहे. यावर सध्या अधिक चर्चा नको.

आजही शालेय व महाविद्यालयीन शिक्षणात राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांच्या साहित्याला कितपत सन्मान आहे, हा स्वतंत्र संशोधनाचा विषय आहे.

चला, विदर्भ साहित्य संघ निवडणुकीच्या निमित्ताने जागृत झाला.हे नसे थोडके! आपण विदर्भ साहित्य संघाचे आजीवन सभासद आहात, म्हणजेच सच्चे विश्वस्त आहात. आता ठरवा,आपण केवळ इमारत सांभाळणार आहोत की संपूर्ण चळवळ? जी आज मुठभरांच्या दावणीला बांधली गेली आहे.

चार भिंतींची इमारत म्हणजे विदर्भ साहित्य संघ नाही; मानवकल्याणाची चळवळ म्हणजे विदर्भ साहित्य संघ. पाहा, हे पटते का?

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज एका भजनात सांगतात.

वेद–शास्त्र तुम पढे हो पर, यह “जनभाषा’ नहीं जानोगे।

बिन उसके नहीं समाज सुधरे, क्या कहना यह मानोगे?

हो ऊँचे पंडित और, साहित्यरत्न, विद्वान बड़े।

जब तक कदर नहीं गरीबों की, तब तक सुनसान पड़े?

अब साहब बनने से होगा, कभी भी देश सुधार नहीं।

जब तक जनता से हिलमिलकर, कर लोगे तुम प्यार नहीं?

नेता छल–कपटी हो बैठे, तो मीठा संसार नहीं।

तुकड्यादास कहे अब चेतो, नाहीं तो दुख को पार नहीं?

ज्ञानेश्वर दुर्गादास रक्षक
आजीवन सदस्य, विदर्भ साहित्य संघ
प्रवर्तक, राष्ट्रसंत तुकडोजी विचार साहित्य संमेलन
मो.९८२३९६६२८२

हायकोर्टात ५९३ पैकी ३४० उच्चजातीचे न्यायाधीश, मागास,अल्पसंख्याक समूहातील केवळ १५७

नवी दिल्ली–केंद्र सरकारने गुरुवारी संसदेत माहिती दिली की २०२१ ते जानेवारी २०२६ दरम्यान देशातील उच्च न्यायालयांमध्ये एकूण ५९३ न्यायाधीशांची नियुक्ती करण्यात आली. ५९३ न्यायाधीशांपैकी फक्त २६ एससी, १४ एसटी आणि ८० ओबीसी वर्गातील आहेत. तर ३७ न्यायाधीश अल्पसंख्याक समुदायातील आहेत. याशिवाय ९६ महिलांची हाकोर्टात जज म्हणून नियुक्ती करण्यात आली. केंद्रीय कायदा अर्जुन राम मेघवाल यांनी राज्यसभेत द्रमुक खासदार पी. विल्सन यांनी विचारलेल्या प्रश्नाच्या लेखी उत्तरात ही माहिती दिली. म्हणजे महिलांना वगळले तरी हायकोर्टात ५९३ पैंकी ३४० जज हे उच्च जातीचे आहेत. या आकडेवारीवरून आता सामाजिक प्रतिनिधित्वावरून वाद होण्याची चिन्हे आहेत.

कायदा मंत्री अर्जुन राम मेघवाल म्हणाले की न्यायाधीशांच्या नियुक्तीची सुरुवात कोण करेल हे मेमोरँडम ऑफ प्रोसिजर (एमओपी) आधीच ठरवते. त्यांनी सांगितले कि सुप्रीम कोर्टात न्यायाधीशांच्या नियुक्तीचा प्रस्ताव सीजेआय करतात, तर हायकोर्टात ही जबाबदारी संबंधित हायकोर्टाच्या मुख्य न्यायाधीशांवर आहे.

मेघवाल पुढे म्हणाले कि सरकार न्यायव्यवस्थेत सामाजिक विविधता वाढवण्यासाठी वचनबद्ध आहे. न्यायव्यवस्थेत सामाजिक संतुलन साधण्यासाठी न्यायाधीश म्हणून नियुक्तीसाठी अर्ज सादर करताना एससी, एसटी, ओबीसी, अल्पसंख्याक आणि महिलांमधील पात्र उमेदवारांचा गांभीर्याने विचार करावा, असे आवाहन सरकारने उच्च न्यायालयांच्या मुख्य न्यायाधीशांना सातत्याने केले आहे.

मंत्र्यांच्या प्रतिसादावर प्रतिक्रिया देताना, द्रमुक नेते पी. विल्सन यांनी चिंता व्यक्त केली. ते म्हणाले की हायकोर्ट आणि सुप्रीम कोर्टात एससी, एसटी, ओबीसी समुदायांचे प्रतिनिधित्व खूपच कमी असणे आश्चर्यकारक आहे. पी. विल्सन यांनी एक्स वरील एका पोस्टमध्ये म्हटले आहे की आपण संविधानाच्या ७६ व्या वर्षात प्रवेश करत असताना, उच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीशांच्या रचनेत चिंताजनक ट्रेंड कायम आहेत, समाजातील विविध घटकांचे प्रतिनिधित्व कमी होत आहे. उच्च न्यायालयांमध्ये विविधतेचा लक्षणीय अभाव आहे, जो वैविध्यपूर्ण आणि बहुलवादी समाजाचे प्रतिबिंबित करत नाही. उच्च न्यायालये आणि सर्वोच्च न्यायालयात अनेक सामाजिक गटांचे प्रतिनिधित्व कमी आहे. उच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीशांच्या भरती प्रक्रियेत स्पष्ट भेदभाव आहे.

टक्केवारीच्या आकडेवारीचा हवाला देत त्यांनी स्पष्ट केले की आकडेवारीनुसार, हायकोर्टाचे ४.३८ टक्के न्यायाधीश एससी प्रवर्गाती, २.३६ टक्के एसटी प्रवर्गातील, १३.४९ टक्के ओबीसी श्रेणीतील आहेत, तर ७९.७६ टक्के न्यायाधीश उच्च जातीचे आहेत. त्यांनी पुढे स्पष्ट केले की २०१८ ते ३० ऑक्टोबर २०२४ दरम्यान, ही संख्या तितकीच निराशाजनक होती. त्यांनी सांगितले की हे सूचित करते की अनु.जातीच्या हक्कांचे पुरेसे संरक्षण केले जात नाही, ज्यामुळे उल्लंघन आणि अतिक्रमण होण्याची शक्यता आहे.

लोकांना चिंता आहे की विशिष्ट वर्गातील न्यायाधीशांचा एक संकुचित, एकसंध गट समाजाचे विविध विचार आणि मूल्ये प्रतिबिंबित करू शकत नाही, विशेषतः संस्कृती आणि पिढीतील फरकांशी संबंधित मुद्द्यांवर, कारण ते त्यांच्या स्वतःच्या पार्श्वभूमीवर आधारित कायद्यांचा अर्थ लावतात.

त्यांनी पुढे सांगितले की अधिक वैविध्यपूर्ण न्यायव्यवस्था अत्यंत आवश्यक आहे. त्याशिवाय, कमी प्रतिनिधित्व असलेल्या गटांचे हक्क अधिक धोक्यात आहेत, ज्यामुळे भेदभाव होऊ शकतो. ऐतिहासिकदृष्ट्या उत्पीडित गटांमधील न्यायाधीशांची कमतरता हे याचे स्पष्ट संकेत आहे. हे गुणवत्तेच्या अभावामुळे किंवा अनुपलब्धतेमुळे नाही, तर त्यांच्याशी भेदभाव करण्याचा आणि त्यांना न्यायव्यवस्थेपासून दूर ठेवण्याचा एक ठाम निर्णय आहे. त्यांनी उच्च न्यायालय आणि सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीशांच्या नियुक्तीत घटनात्मक दुरुस्ती करण्याची आणि प्रमाणशीर प्रतिनिधित्वात ओबीसी/एससी/एसटींचा समावेश करण्याची मागणी केली.

ई–गव्हर्नन्स सुधारणा कार्यक्रमात मुख्य कार्यकारी अधिकारी विनायक महामुनी यांची निवड

नागपूर: मुख्य कार्यकारी अधिकारी विनायक महामुनी यांच्या नेतृत्वात नागपूर जिल्हा परिषद कार्यालयाने विविध ७ निकषांवर सरस कामगिरी करत १५० दिवसांच्या ई–गव्हर्नन्स सुधारणा कार्यक्रम मूल्यमापनात एकूण २०० मधून १७२.२५ गुण मिळवत राज्यातील ३४ मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांपैकी सर्वोत्तम पाच मध्ये चौथा क्रमांक पटकावला आहे. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी उल्लेखनीय कामगिरी करणाऱ्या मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांची निवड आज समाज माध्यमाद्वारे जाहीर केली.

१५० दिवसांच्या ई–गव्हर्नन्स सुधारणा कार्यक्रमांतर्गत भारतीय गुणवत्ता परिषदेतर्फे राज्यातील सर्व शासकीय कार्यालयांनी केलेल्या कामगिरीचे अंतिम मूल्यमापन करण्यात आले व मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी २६ जानेवारी २०२६ रोजी विजेत्या कार्यालयांची नावे जाहीर केली होती. जिल्हा परिषद कार्यालयांचा निकाल निवडणूक आचार संहितेमुळे राखून ठेवण्यात आला होता हा निकाल आज जाहीर झाला आहे.

मुख्यमंत्र्यांच्या दूरदृष्टीने राज्यात भूजल सुधार;३५२ तालुक्यात सकारात्मक बदल!

कोणत्याही राज्याला सुजलाम सुफलाम होण्यासाठी व जनतेला पिण्याचे पाणी उपलब्ध होण्यासाठी भुजलाचा स्तर चांगला असणे गरजेचे असते. भूजलस्तर सुधार म्हणजे दुष्काळापासून मुक्तता हा मंत्र ठरला आहे. राज्याला दुष्काळ मुक्त करण्याचा हाच ध्यास व मंत्र मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी उराशी बाळगून वर्ष २०१५ च्या सुरुवातीलाच ङ्गजलयुक्त शिवारफ ही महत्वाकांक्षी योजना राबविण्याचा निर्णय घेतला. या योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीतून भूजलस्तर वाढून राज्यात दुष्काळी भागाची स्थिती सुधारली.

या कार्यक्रमाला जोड म्हणून मुख्यमंत्र्यांच्या सक्षम नेतृत्वात राज्यामध्ये केंद्र पुरस्कृत “प्रधानमंत्री कृषी सिंचन योजना’,”अटल भूजल योजना’ आणि “जलजीवन मिशन’ ची अंमलबजावणीही प्रभावीपणे होत आहे. परिणामी केंद्रशासनाच्या दुष्काळ व्यवस्थापन संहिते प्रमाणे विहित कार्यपद्धतीत अंतर्गत भूजल दुष्काळ निर्देशांकानुसार वर्ष २०२५ अखेर राज्यातील ३५३ तालुक्यांपैकी ३५२ तालुक्यात दुष्काळ नसल्याचे व भूजल तूट वर्गवारी सामान्य असल्याची आणि मागील दहा वर्षांच्या तुलनेत भूजल स्तर १.५२ मिटरने वाढल्याची सुवार्ता पुढे आली आहे.

राज्याच्या ग्रामीण भागातील जनतेच्या उपजीविकेचा मुख्य स्त्रोत शेतीच आहे तर ८२ टक्के भूभाग हा पावसावर अवलंबून आहे. विशेषत: मराठवाडा आणि विदर्भातील काही गावांमध्ये अनिश्चित व अपुऱ्या पावसामुळे दुष्काळी स्थिती निर्माण होऊन लोकांच्या राहणीमानावर आणि शेतीवर त्याचा प्रतिकुल परिणाम होत असल्याचे चित्र होते. पिण्याच्या पाण्याची टंचाई, भूजल पातळीत होणारी तूट भरून काढण्यासाठी व या सर्व परिस्थितीत कृतीशील कार्याद्वारे बदल करण्यासाठी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या पुढाकाराने २६ जानेवारी २०१५ रोजी राज्यात “जलयुक्त शिवार’ ही महत्वाकांक्षी योजना राबविण्यास सुरुवात झाली. २५ लाख हेक्टर जमीन सिंचनाखाली आणण्याच्या उदिष्टातून लोकसहभागाद्वारे सूक्ष्म सिंचन आणि पावसाचे पाणी साठविण्यास सुरुवात झाली. स्थानिक जलप्रवाहांना मोठया जलप्रवाहांशी आणि नैसर्गिक प्रवाह उपलब्ध नसलेल्या ठिकाणी जलवाहिन्या तयार करून जलप्रवाहांशी जोडण्यात आले. पाण्याच्या प्रवाहाची आवक होऊन हे पाणी संवर्धनासाठी सूक्ष्म जलसाठयांमध्ये वाहून नेण्यात येऊ लागले. उपलब्ध जलप्रवाहांचे पुनरुज्जीवन करण्यावर आणि गावांमध्ये नवीन जलप्रवाह निर्माण करण्यावर भर देण्यात आला.

नद्यांच्या तळांचे रुंदीकरण आणि खोलीकरण करण्यावर भर देण्यात आला. पाण्याची झिरपण रोखण्यासाठी तलाव, तळी, शेततळे आणि कालव्यांमधून गाळ काढण्यात आला. चेकडॅम, कालवे, लहान तलाव आणि सार्वजनिक व खाजगी विहीरी बांधण्यात आल्या. पावसाच्या पाण्याची साठवण करण्यात आली. विशेष करून दुष्काळी भागात वाहून जाणारे पावसाचे पाणी अडविण्यात आले. शेतीसाठी कार्यक्षमतेने पाणी वापराबाबत जागरुकता निर्माण करून शेतकऱ्यांना प्रोत्साहन देण्यात आले आणि मोठया प्रमाणात वृक्षारोपणही करण्यात आले. परिणामी २०१९ पर्यंत राज्यात अतिरिक्त पाणी साठवण क्षमता निर्माण होऊन १९ हजार ६५५ गावे कायमस्वरुपी दुष्काळ

मुक्त झाले. याकाळातच २२ हजार ५३९ गावांमध्ये ङ्गजलयुक्त शिवारफ योजनेच्या ६ लाख ३२ हजार ८९६ कामांद्वारे २७ लाख ८ हजार २७९ टीएमसी जलसाठा क्षमता निर्माण होऊन ३९ लाख ४ हजार ३९४ हेक्टर सिंचन क्षमतेचा भूभाग निर्माण झाला. याद्वारे २९ हजार ५४४ गावांना पाणी पुरवठा करण्याचे लक्ष पूर्ण झाले. लक्षणीय यशानंतर पुन्हा ३ जानेवारी २०२३ पासून राज्यात ङ्गजलशिवार योजनाफ (२.०) सुरु करण्यात आली.

प्रत्येक शेतकऱ्यांच्या शेतास पाण्याची उपलब्धता निर्माण करणे आणि पाण्याची कार्यक्षमता वाढवून पाण्याच्या प्रत्येक थेंबातून जास्तीत जास्त पीक उत्पादन मिळविण्याच्या उद्देशाने केंद्र शासनाने वर्ष २०१५–१६ पासून ‘प्रधानमंत्री कृषी सिंचन योजना’ सुरू केली. राज्याच्या ३४ जिल्ह्यांमध्ये केंद्र व राज्याच्या ६०:४० हिश्श्याच्या अर्थसाहाय्याद्वारे ही योजना सुरु आहे.

माजी पंतप्रधान दिवंगत अटल बिहारी वाजपेयी यांच्या ९५ व्या जन्मदिनी २५ डिसेंबर २०१९ रोजी केंद्र शासनाने महाराष्ट्रासह सहा राज्यांच्या ७८ जिल्ह्यांमधील कायम दुर्भिक्ष असणाऱ्या ८३५० ग्रामपंचायतीसाठी ‘अटल भूजल योजना’ सुरु केली. जागतिक बँकेच्या सहकार्यातून केंद्र शासनाने या योजनेसाठी ६००० कोटी रुपयांस मंजुरी दिली होती. लोकसहभागातून या योजनेत अंतर्भूत सर्व ७८ जिल्ह्यांमधील ८३५० ग्रामपंचायतींचा भूजल आराखडाही संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

“जल जीवन मिशन’ या केंद्र शासनाच्या जलशक्ती मंत्रालयाच्या योजनेमुळेही ग्रामीण महाराष्ट्रातील प्रत्येक ग्रामीण घराला सुरक्षित, शुद्ध आणि पुरेशा प्रमाणात पिण्याचे पाणी नळजोडणीद्वारे नियमितपणे उपलब्ध करुन देण्याचा उद्देश यशस्वी होताना दिसत आहे.१५ ऑगस्ट २०१९ रोजी सुरु झालेल्या या योजनेनुसार राज्यात प्रत्येक जिल्ह्यांमध्ये ङ्गजिल्हा पाणी व स्वच्छता मिशनफ सुरु करण्यात आले. भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा तसेच अन्य विभागांच्या समन्वयाने व जिल्हा पाणी व स्वच्छता मिशनच्या मान्यतेने जल जीवन मिशन चे जिल्हास्तरीय आराखडे तयार करण्यात येतात.

या सर्व प्रयत्नांतून राज्यातील दुष्काळी परिस्थिती सुधारत असल्याचे चित्र आहे. भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेच्या भूजल दुष्काळ निर्देशांकात ते प्रकर्शाने दिसते. त्याविषयी जाणून घेवूया.

अशी होते भूजल पातळी जाहीर

याच्या महसूल व वनविभागाचा ७ ऑक्टोबर २०१७ चा शासन निर्णय आणि केंद्र शासनाची दुष्काळ व्यवस्थापन संहिता २०१६ च्या अनुषंगाने राज्यात दुष्काळ जाहीर करण्याचे निकष व कार्यपद्धती विहीत करण्यात आली आहे. यानुसार राज्यातील परिस्थितीवर देखरेख ठेवण्यासाठी प्रामुख्याने वनस्पती निर्देशांक, मृद आर्दता निर्देशांक, जलविषयक निर्देशांक व पिकांचे क्षेत्रीय सर्वेक्षण, सत्यापन विचारात घेण्यात येतात.

यातील जलविषयक निर्देशांक हा राज्याच्या पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभागांतर्गत कार्यरत व पुणे स्थित भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा (जीएसडीए) द्वारे तयार करण्यात येतो. ग्रामीण भागात पिण्याचे पाणी, शेती आणि औद्योगिक गरजांसाठी भूजलाचे सर्वेक्षण, संशोधन, नियोजन आणि विकास करणारी ही यंत्रणा तालुका निहाय भूजल दुष्काळ निर्देशांक तयार करून या निर्देशांकाचे मूल्य व त्यानुसार भूजल तुटीची वर्गवारी दर तीन महिन्याने जाहीर करते.

राज्यात एकुण ३९२० निरिक्षण विहिरी स्थिर भूजल पातळीच्या मोजपासाठी स्थापित करण्यात आल्या आहेत. त्यापैकी ऑक्टोबर २०२५ मध्ये ३६६५ निरीक्षण विहिरींची माहिती संकलित करण्यात आली असून त्यानुसार वर्ष २०२५ चा भूजल पातळी निर्देशांक काढण्यात आला आहे. यात राज्यातील ३३ जिल्ह्यांतील ३५२ तालुक्यांमध्ये भूजल पातळी ०.१५.च्या आत असून भूजल तुटीची वर्गवारी सामान्य असून अमरावती जिल्ह्यातील चिखलदरा तालुक्यात हा निर्देशांक ०.१६ ते ०.३० दरम्यान असल्याने भूजल तुटीची वर्गवारी सौम्य वर्गात समाविष्ट आहे. ०.६० पर्यंत एकूण पाच स्तरांमध्ये भूजल पातळी निर्देशांकानुसार सामान्य, सौम्य, मध्यम, गंभीर आणि अती गंभीर अशी भूजल तुटीची वर्गवारी काढण्यात येते.

भूजल स्तरात १.५२ मिटरने वाढ

मागील दहा वर्षांच्या तुलनेत भूजल स्तर १.५२ मिटरने वाढला असून राज्याच्या दृष्टीने ही महत्वाची उपलब्धी आहे. मागील काही वर्षांच्या तुलनेत राज्यातील कोणताच तालुका मध्यम, गंभीर आणि अती गंभीर भूजल तुटीच्या वर्गात नसल्याने हे सकारात्मक चित्र आहे.

भूजल पातळी निर्देशांकानुसार भुजलाच्या दृष्टीने नेहमीच संवेदनशील समजल्या जाणाऱ्या विदर्भ, मराठवाडा आणि पश्चिम महाराष्ट्रात सकारात्मक बदल घडल्याचे दिसून येते. अकोला, बुलढाणा, यवतमाळ, नागपूर, जालना, बीड, उस्मानाबाद, लातूर आणि परभणी जिल्ह्यांमधील सर्वच तालुके सामान्य भूजल तुटीच्या श्रेणीत आहेत. त्याच प्रमाणे पश्चिम महाराष्ट्रामध्येही भूजल तूट स्थिर असून पुणे, सातारा, सांगली, कोल्हापूर, नाशिक, अहिल्यानगर जिल्ह्यांमधील तालुक्यांचा यात समावेश आहे.

भुगर्भातील जल हे शाश्वत आहे. शेती, पिण्यासाठी, पर्यावरण आणि उद्योगासाठी आपणास ते वर्तमानकाळात टिकवून भविष्यासाठीही राखून ठेवायचे आहे. त्यासाठी खात्रीपूर्वक व संरक्षित सिंचन व्यवस्था निर्माण करण्याकरिता मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या दूरदृष्टीने सुरु झालेली “जलयुक्त शिवार योजना’ आणि राज्यातील दुष्काळ कायमचा नष्ट करण्यासाठी”नदी जोड प्रकल्प’ राबविण्याच्या कामालाही गती प्राप्त झाली आहे. त्याचा परिणाम होऊन झालेले बदल भूजल पातळी निर्देशांकातील आकडयांद्वारे अधिक स्पष्ट झाले आहेत. या योजनांसह केंद्र शासनाच्या योजनांच्या प्रभावी अंमलबजावणीतून राज्याला दुष्काळ मुक्त करण्याच्या दिशेने राज्य मार्गक्रमण करीत आहे.

रितेश मो.भुयार,
माहिती अधिकारी,
माहिती व जनसंपर्क नागपूर.

गोंदिया जिल्ह्यातील ५८० गावांमध्ये संभाव्य पाणीटंचाई!

ग्रामीण पाणी पुरवठा विभागाचा प्राथमीक आराखडा तयार

गोंदिया: – जिल्ह्यात मागील दोन–तीन वर्षांपासून सातत्याने पाणीटंचाईची समस्या निर्माण होत आहे. त्यात यंदा या पाणीटंचाईची समस्या अधिक तीव्र होण्याचे चित्र दिसू लागले आहे. ग्रामीण पाणीपुरवठा विभागाने तयार केलेल्या प्राथमिक आराखड्यानुसार जिल्ह्यातील तब्बल ५८० गावांमध्ये संभाव्य पाणीटंचाई निर्माण होण्याची शक्यता वर्तविली आहे. यापैकी गोंदियासह तिरोडा, गोरेगाव व देवरी या चार तालुक्यांमध्ये परिस्थिती अधिक गंभीर होण्याची शक्यता आहे.

जिल्ह्यात जंगलक्षेत्र मोठ्या प्रमाणात असून इटियाडोह प्रकल्पासह ९ मध्यम, लघु व मोठे तलाव तसेच जिल्हा परिषदेअंतर्गत सुमारे दीड हजार तलाव अस्तित्वात आहेत. जलस्रोतांची क्षमता मोठी असतानाही पावसाचे अपुरे प्रमाण, भूगर्भातील पाण्याचा बेसूमार उपसा, जलसाठवणुकीसाठी अपुरे उपाय आणि योजनांच्या देखभालीकडे झालेले दुर्लक्ष यामुळे दरवर्षी उन्हाळ्यात जिल्हावासीयांना पाणीटंचाईचा सामना करावा लागत आहे. दरम्यान, गोंदिया शहराला वैनगंगा नदीकाठावरील डांगोर्ली येथील पाणीपुरवठा योजनेतून महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणामार्फत पाणीपुरवठा केला जातो. मात्र, वैनगंगा नदीचे पात्र खोल गेल्याने पुढील महिन्यापासून शहरात पाणीटंचाईची शक्यता निर्माण होण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. या पार्श्वभूमीवर पुजारीटोला धरणातून शहराला पाणीपुरवठा करण्याचे नियोजन जिल्हा प्रशासन व मजीप्राकडून करण्यात आले आहे. त्यात तिरोडा, गोरेगाव, देवरी व गोंदिया तालुक्यातील अनेक गावांमध्ये आतापासूनच पाणी टंचाईने डोके वर काढायला सुरुवात केली आहे. उन्हाळा सुरू होण्यास अजून महिना–दोन महिने शिल्लक असताना ही अवस्था असल्याने भर उन्हाळ्यात परिस्थिती अधिक गंभीर होण्याची शक्यता लक्षात घेता प्रशासनाकडून तशा उपाय योजना करण्यावर भर दिला जात आहे.

> **पाणीटंचाई निवारणासाठी विहिरींचा गाळ काढणे, नळ पाणीपुरवठा योजनांची दुरुस्ती, पर्यायी जलस्रोतांचा वापर आदी उपाययोजनांचा कृती आराखडा तयार करण्यात आला आहे. जिल्ह्यातील सहा तालुक्यांतील गावांमध्ये पाणीटंचाईची समस्या जाणवत आहे. नागरिकांना पिण्याच्या पाण्याचा त्रास होऊ नये, यासाठी तातडीने आवश्यक त्या उपाययोजना राबविण्याचे नियोजन केले जात आहे.**
> **राकेश चांदेवार – कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणीपुरवठा विभाग**

मातोश्री व बळीराजा पांदण योजनांच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी आढावा बैठक; आमदार राजकुमार बडोले यांचे मार्गदर्शन

अर्जुनी–मोरगाव:– मातोश्री पांदण योजना, मुख्यमंत्री बळीराजा पांदण योजना तसेच अभिसरण कामांच्या अंमलबजावणीसंदर्भात तहसील कार्यालय अर्जुनी–मोरगाव येथील सभागृहात ता.९ एक महत्त्वपूर्ण आढावा बैठक आयोजित करण्यात आली. या बैठकीत मातोश्री ग्रामसमृद्धी शेत/पाणंद रस्ते योजना आणि मुख्यमंत्री बळीराजा शेत/पाणंद रस्ते योजना यांच्या अंमलबजावणीवर सखोल चर्चा करण्यात आली.

या वेळी आमदार राजकुमार बडोले यांनी उपस्थितांना मार्गदर्शन करताना सांगितले की, या योजनांच्या माध्यमातून ग्रामीण भागातील शेतकऱ्यांना शेतापर्यंत बारमाही मजबूत व पक्के रस्ते उपलब्ध होतील. त्यामुळे शेतीमालाची वाहतूक सुलभ होऊन यंत्रसामग्रीचा वापर वाढेल आणि शेतकऱ्यांचे उत्पन्न वाढण्यास मोठी मदत होईल.

आमदार बडोले पुढे म्हणाले की, अर्जुनी–मोरगाव तालुक्यातील अनेक गावांमध्ये प्रलंबित असलेल्या शेत व पाणंद रस्त्यांच्या कामांना या योजनांमुळे गती मिळणार आहे. प्रशासनाने कामांच्या दर्जाकडे विशेष लक्ष देऊन वेळेत कामे पूर्ण करावीत, असे निर्देश त्यांनी दिले.

बैठकीत अभिसरण कामांबाबतही सविस्तर चर्चा करण्यात आली. मनरेगा आणि इतर योजनांचा समन्वय साधून निधीचा योग्य वापर करून रस्ते, शेततळी, पाझर तलाव आदी कामे प्रभावीपणे राबवावीत, असे निर्देश देण्यात आले. मनरेगातून अकुशल मजुरी आणि इतर योजनांतून कुशल कामाचा भाग घेऊन अधिकाधिक विकासकामे पूर्ण करण्यावर भर देण्यात आला.

या बैठकीस जिल्हा परिषद अध्यक्ष लायकराम भेंडारकर, सडक अर्जुनी पंचायत समिती सभापती चेतन वडगाये, अर्जुनी मोर पंचायत समिती सभापती आम्रपाली डोंगरवार, उपसभापती संदीप कापगते, गोरेगाव उपसभापती रामेश्वर महारवाडे, जि.प. सदस्य यशवंत गणविर, रचनाताई गहाणे, माजी सभापती प्रकाश गहाणे, कृ.उ.बा.स. सभापती डॉ. अविनाश काशीवार, पं.स. सदस्य डॉ. नाजुक कुंभरे, होमराज पुस्तोडे, नुतनजी सोनवाणे, प्रमोद लांडगे, माजी उपसभापती राजेश कठाणे, लोकपाल गहाणे, उपविभागीय अधिकारी ज्योतीताई कांबळे, तहसीलदार अनिरुद्ध कांबळे, गटविकास अधिकारी पल्लवीताई वाडेकर, तालुका कृषी अधिकारी सुलोचना पाथोडे तसेच विविध विभागांचे अधिकारी व कर्मचारी उपस्थित होते.

या बैठकीमुळे तालुक्यातील शेत व पाणंद रस्त्यांच्या विकासाला नवी दिशा मिळणार असून शेतकऱ्यांच्या जीवनमानात सकारात्मक बदल घडेल, असा विश्वास यावेळी व्यक्त करण्यात आला.

शेतकऱ्यांच्या प्रश्नांसंबंधी शासन गंभीर–विनोद अग्रवाल

गोंदिया :– राज्यातील महायुती सरकार हे शेतकऱ्यांचे प्रश्न सोडविण्यासाठी गंभीर असून, प्राधान्याने त्यांचे प्रश्न मार्गी लावले जात आहेत. तालुक्यात सिंचनासाठी बोअरवेलची संख्या मोठ्या प्रमाणात वाढली आहे. अनेक गुंतागुंतीच्या समस्यांनंतरही एका शेतकऱ्याचीसुद्धा वीजपुरवठा खंडित होऊ दिला नाही. पुढील काळात सरकारच्या योजनेनुसार सौर ऊर्जेकडे वळावे लागेल. शेतकऱ्यांनी यासाठी अर्ज लवकर करावेत, कारण येत्या काळात अर्जाची संख्या वाढणार असल्याचे प्रतिपादन आ. विनोद अग्रवाल यांनी केले.

शेतकऱ्यांच्या विविध अडचणी व त्यांचे प्रश्न जाणून घेण्यासाठी गुरुवारी (दि.५) तालुक्यातील माकडी येथे किसान परिषदेचे आयोजन करण्यात आले होते. त्यावेळी ते बोलत होते.

यावेळी किसान परिषदेचे अध्यक्ष गोविंद तुरकर, महावितरणचे उपकार्यकारी अभियंता गौरखेडे,कनिष्ठ अभियंता येडे, तहसीलदार शमशेर पठाण, वनविभागाचे आरएफओ दिलीप कौशिक, छत्रपाल तुरकर, माकडीचे सरपंच रंजीत भालाधरे,उपसरपंच लुरेंद्र ठाकरे, गिरधारीलाल आंबाडारे, पोलीस पाटील देवेंद्र नागपुरे, गिरोला पोलीस पाटील पन्नालाल रहांगडाले, सेंट्रल कृषकचे उपाध्यक्ष भाऊलाल रहांगडाले व महसूल विभाग, वीज विभाग, वन्यजीव विभाग, जलपुरवठा विभाग आदी अनेक विभागांचे अधिकारी उपस्थित होते.आठ ते दहा तासांच्या वीज पुरवठ्याचा मुद्दा संवेदनशील आहे. इतर राज्यांच्या तुलनेत महाराष्ट्रात वीजवापर अनेक पटीने अधिक आहे. देशभरात जर १ कोटी मेगावॅट वीज लागते, तर त्यातील ३० टक्के वीज महाराष्ट्राला लागते. बाहेरूनही वीज खरेदी करावी लागते. राज्यातील रब्बी–खरीप पिकांचा कालावधी उन्हाळ्याच्या हंगामात येत असल्याने विजेची मागणी वाढते. त्यामुळे एप्रिल ते जून या काळात वीज पुरवठ्याचा कालावधी शेतकऱ्यांना वाढवून देण्याची मागणी सरकारकडे करणार असल्याचे आ. विनोद अग्रवाल यांनी सांगितले. कार्यक्रमाचे संचालन ॲड. ज्वालाप्रसाद नागपुरे यांनी केले.

थकीत कर्जदार शेतकऱ्यांनी आधार व आवश्यक माहिती तातडीने सादर करावी : जिल्हा उपनिबंधकांचे आवाहन

गोंदिया :– राज्यातील शेती क्षेत्रात आणि शेतकऱ्यांच्या जीवनमानात आमूलाग्र बदल घडवून आणण्यासाठी शासनाकडून अल्पकालीन व दीर्घकालीन उपाययोजनांच्या अनुषंगाने प्रस्तावित कर्ज निवारण योजनेबाबत माहिती संकलनाची प्रक्रिया सुरू करण्यात आली आहे. यासाठी थकीत कर्जदार सभासदांची माहिती विहित नमुना प्रपत्र ङ्अफव ङ्बफमध्ये तयार करण्याचे काम संबंधित प्राथमिक कृषी पत पुरवठा सेवा सहकारी संस्था तसेच गोंदिया जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेच्या शाखा स्तरावर सुरू आहे.

सेवा सहकारी संस्थांकडून थकीत कर्ज असलेल्या सभासदांच्या कर्ज खात्याविषयी व इतर आवश्यक माहिती संकलित करण्यात येत आहे. मात्र, बहुतांश थकीत कर्जदार शेतकरी सभासदांनी अद्याप संबंधित संस्थेच्या सचिवांशी संपर्क साधून आधार कार्ड, फार्मर आयडी व अन्य आवश्यक कागदपत्रे सादर केलेली नसल्याने माहिती संकलनात अडचणी निर्माण होत आहेत.

त्यामुळे ज्या थकीत कर्जदार शेतकऱ्यांनी अद्याप आवश्यक माहिती दिलेली नाही, त्यांनी तातडीने संबंधित सेवा सहकारी संस्थेचे सचिव किंवा जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेच्या शाखेतील वसुली अधिकाऱ्यांशी संपर्क साधून आधार कार्ड व आवश्यक माहिती उपलब्ध करून द्यावी, असे आवाहन जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, गोंदिया अर्चना माळवे यांनी केले आहे.

११ ते १३ फेब्रुवारी दरम्यान नविन प्रशासकीय इमारतीत छायाचित्र प्रदर्शनीचे आयोजन

गोंदिया :– जिल्हा माहिती कार्यालयाच्या वतीने दिनांक ११ फेब्रुवारी ते १३ फेब्रुवारी २०२६ या कालावधीत सामाजिक न्याय विभागाअंतर्गत अनुसूचित जातीच्या लोककल्याणकारी योजनांची माहिती जिल्ह्यातील तळागाळातील नागरिकांना व्हावी, यासाठी छायाचित्र प्रदर्शनीचे आयोजन नविन प्रशासकीय इमारत, तळ मजला, गोंदिया येथे करण्यात येणार आहे.

या छायाचित्र प्रदर्शनीचे उद्घाटन दिनांक ११ फेब्रुवारी रोजी दुपारी १२.०० वाजता होणार आहे. तरी या तीन दिवशीय छायाचित्र प्रदर्शनीचा जिल्ह्यातील नागरिकांनी अवश्य लाभ घ्यावा, असे आवाहन समाज कल्याण सहायक आयुक्त किशोर भोयर व जिल्हा माहिती अधिकारी अंजु कांबळे–निमसरकर यांनी केले आहे.

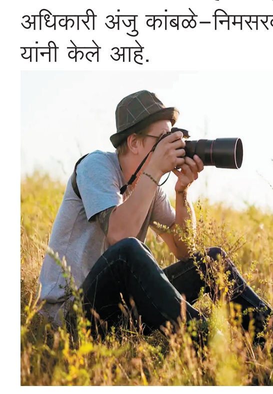

मोगर्रा येथे नवे ग्रामपंचायत भवनाचे लोकार्पण

गोंदिया :– तालुक्यातील मोगर्रा येथे – नवीन ग्रामपंचायत भवनाचे लोकार्पण आमदार विनोद अग्रवाल यांच्या हस्ते करण्यात आले. तसेच विविध विकास कामासाठी १ कोटी ९० लाख रुपयाचा निधी गावाला देण्यात आला.

यावेळी आ. अग्रवाल यांनी जनतेने आम्हाला जनसेवक म्हणून निवड दिले आहे. – गावाची उन्नती आणि सर्वसामान्यांच्या प्रगतीसाठी काम करणे हीच माझी जबाबदारी आहे. व्यक्तिगत शासकीय योजनांचे लाभ लोकांपर्यंत पोहचवण्याबरोबरच गावात महिला बचत भवन, कृषि गोदाम, शाळा इमारत, नवे ग्रामपंचायत भवन, रस्ते, वीज, पाणी, वाचनालय, सौंदर्गीकरण तसेच इतर

कार्यालय गावांशी जोडणाऱ्या रस्त्यांचे रुंदीकरण अशा अनेक कामे करीत आहोत. क्षेत्रात ५ हजार लोकांना घरकुलाचा लाभ मिळाला, तर ५ वर्षांच्या कार्यकाळात ४० हजार गरजूंचे घरे

मंजूर करण्यात आली आहेत. ३६ हजार निराधार व श्रावणबाळ योजनेच्या लाभार्थ्यांना देखील योजना मिळवून देण्याचे कामकेले. दरम्यान यावेळी १ कोटी ९० लाख रुपयाच्या निधीतून विकासात्मक कामांचे भूमिपूजन करण्यात आले. यावेळी पं.स. सभापती मुनेश रहांगडाले, सोनुलाताई बरेले, सरपंच रिताबाई लिल्हारे, उपसरपंच दिलीपसिंह मुंडेले, सुजीत येवले, ओमकार नागपुरे, अनिताबाई नेवरे, मोतीराम नैकाने, अनिल कुसराम, अनिल नागपुरे, अनुसया गुरबेले, सुनिताबाई नागपुरे, तिलकचंद घोरमारे यांच्यासह ग्रामस्थ व मान्यवर मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

अनुसुचित जमातीच्या मुला-मुलींना परदेशात शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती योजना

गोंदिया :– अनुसुचित जमातीच्या प्रवर्गातील मुला–मुलींना परदेशातील नामांकित विद्यापीठामध्ये उच्च शिक्षण घेण्याची संधी मिळावी आणि त्यांच्या गुणवत्तेला जागतिक स्तरावर वाव मिळावा, यासाठी महाराष्ट्र शासनाच्या आदिवासी विकास विभागाकडुन ङ्परदेशात शिक्षणासाठी शिष्यवृत्तीङ्ग योजना राबवली जात आहे. या योजनेअंतर्गत सन २०२६–२७ या शैक्षणिक वर्षासाठी ४० गुणवंत आदिवासी विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीचा लाभ दिला जाणार आहे. इच्छुक आणि पात्र विद्यार्थ्यांकडून ऑनलाईन अर्ज मागविण्यात येत आहे.

आदिवासी विकास विभागाकडून परदेशातील नामांकित विद्यापीठामध्ये प्रवेश मिळालेल्या अनुसुचित जमातीच्या ४० विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक खर्च भागविण्यासाठी शिष्यवृत्ती दिली जाणार आहे. शिष्यवृत्तीमध्ये शिक्षण व परीक्षा शुल्क, निर्वाह भत्ता (निवास व भोजन), शैक्षणिक आकस्मिक/इतर खर्च, विमान प्रवास खर्च, व्हिसा शुल्क आणि आरोग्य विमा यांचा समावेश असणार आहे. शैक्षणिक आकस्मिक/इतर खर्च, युएएस व इतर देशांसाठी (युके वगळून) १५०० युएस डॉलर तर युकेसाठी ११०० जीबीपी इतका दरवर्षी देण्यात येईल.

लाभार्थी विद्यार्थ्यांच्या कुटुंबाची उत्पन्न मर्यादा ८.०० लाख रुपये तसेच विद्यापीठाची क्युस वर्ल्ड रँकिंग मर्यादा २०० च्या आत असणे बंधनकारक आहे. विहीत निकषानुसार विद्यार्थी उपलब्ध न झाल्यास लाभार्थी विद्यार्थ्यांना कुटुंबाची उत्पन्न मर्यादा १० लाख रुपये पर्यंत शिथिल केली जाईल. तर क्युस वर्ल्ड रँकिंग मर्यादा २०० पासुन पुढे चढत्या क्रमाने ३०० पर्यंत ग्राह्य धरण्यात येईल. परदेशात उच्च शिक्षणासाठी आवश्यक ढजएॠड किया खएङढ यासारख्या प्रवेश परीक्षा उत्तीण होणे विद्यार्थ्यांना अनिवार्य आहे.दरम्यान, शिष्यवृत्ती योजनेचा लाभ घेण्यासाठी विहीत नमुन्यातील आवेदन र्हीींिीिी:षी.ारहरीरीहीीर.र्सीें.ळप या अधिकृत संकेतस्थळावर भरणे अनिवार्य आहे. अर्ज फक्त ऑनलाईन पध्दतीने स्वीकारले जातील. निवड समितीव्दारे निकष पुर्ण करणाऱ्या पात्र विद्यार्थ्यांची निवड केली जाईल. योजनेच्या अधिक माहितीसाठी अधिकृत संकेतस्थळावर भेट देण्यात यावी. सन २०२६–२७ या शैक्षणिक वर्षात सदर योजनेचा अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांनी जास्तीत जास्त लाभ घ्यावा, असे आवाहन एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प देवरीचे प्रकल्प अधिकारी उमेश काशिद यांनी केले आहे.

सार्वजनिक वाचनालय सेजगाव येथे मॅरेथॉन स्पर्धेचे यशस्वी आयोजन

तिरोडा:–सेजगाव सार्वजनिक वाचनालय, सेजगाव यांच्या वतीने युवक–युक्तींमध्ये आरोग्य, शिस्त व क्रीडावृत्ती वाढीस लागावी या उद्देशाने जिल्हास्तरीय मॅरेथॉन स्पर्धेचे यशस्वी आयोजन ८ फेब्रुवारी रोजी करण्यात आले. या स्पर्धेला परिसरातील नागरिक, युवक–युवती व धावपटूंनी मोठ्या

प्रमाणात उत्स्फूर्त प्रतिसाद दिला. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी जि. प. सदस्य पवन पटले हे होते.

सरपंच सौ. उषाताई कठाणे यांची प्रमुख उपस्थिती होती. उ?द्घाटन व सहउद्घाटन पं. स. सदस्य सौ. ज्योतीताई शरणागत यांच्या हस्ते पार पडले. दीपप्रज्वलन डॉ. किशोर

पारधी यांच्या हस्ते करण्यात आले तर क्रीडांगण पूजन विजय खेमलालजी पारधी (माजी सैनिक) यांच्या हस्ते पार पडले.

पुरुष गट (८ कि. मी.) मध्ये

निखार भालावी यांनी प्रथम क्रमांक पटकावला. लिलाराम बावणे यांनी द्वितीय तर रोहित पाटले यांनी तृतीय क्रमांक मिळवला. स्त्री गट (३ कि. मी.) मध्ये प्राची बोंद्रे यांनी प्रथम

क्रमांक, प्रिया चनाब यांनी द्वितीय तर एकोडी येथील सुषमा हरिणखेडे यांनी तृतीय क्रमांक मिळवला. स्पर्धेच्या शेवटी पारितोषिक वितरण समारंभ पार पडला. विजय खेमलाल पारधी, संजय खेमलाल पारधी, संजय शिवलाल पारधी, तसेच श्रेयांश सोलार, तिरोडा व डिजिटल कॉम्प्युटर, एकोडी यांच्या तर्फ विजेत्यांना बक्षिसांचे वितरण करण्यात आले. याच कार्यक्रमात नव निर्वाचित सैनिक, शासकीय सेवेत रुजू झालेले तसेच सेवानिवृत्तअशा एकूण १५ मान्यवरांचा सत्कार टॅलेंट हंट कोचिंग क्लास, एकोडी यांच्या वतीने करण्यात आला. कार्यक्रमात प्रमुख वक्ते व मार्गदर्शक म्हणून सतीश पारधी, प्रा. डॉ. विनोद गेडाम, पी. एस. चाफले व संजय पारधी व विजय पारधी यांनी फिटनेस मार्गदर्शक म्हणून मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाचे संचालन स्वप्नील महाजन यांनी केले. प्रस्तावना अभिषेक कठाने यांनी मांडली तर आभार अमन गोटे यांनी मानले.

आता यापुढे एकल आईच्या मुलांचे शिक्षण नाही सुटणार;सरकार घेणार जबाबदारी!

गोंदिया : जिल्ह्यात अनेक एकल माता मोलमजुरी करून कुटुंबाचा उदरनिर्वाह करीत आहेत. आर्थिक अडचणी, सामाजिक आधाराचा अभाव आणि वाढता शिक्षण खर्च यामुळे त्यांच्या मुलांचे शिक्षण धोक्यात आले आहे. अनेक मुलांना शाळा सोडावी लागत असून, काहींना अल्पवयातच कामावर जावे लागत आहे. एकल मातांच्या मुलांचे शिक्षण कोणत्याही परिस्थितीत थांबू नये, यासाठी विशेष योजना कार्यान्वित करण्यात येणार असून, एकल आईच्या मुलांच्या शिक्षणाची जबाबदारी सरकार स्वीकारणार आहे.

एकल पाल्यांसमोर असलेली आव्हाने

एकल पाल्यांना शालेय फी, पुस्तके, गणवेश, प्रवास खर्च तसेच मानसिक तणाव अशा विविध अडचणींना सामोरे जावे लागत आहे. घरातील जबाबदाऱ्या आणि आर्थिक परिस्थितीमुळे त्यांच्या शिक्षणावर प्रतिकूल परिणाम होत आहे.

सरकार घेणार जबाबदारी

एकल मातांच्या मुलांच्या

शिक्षणाची जबाबदारी शासन घेणार आहे. आर्थिक मदत, शैक्षणिक सुविधा आणि विशेष उपाययोजनांच्या माध्यमातून शालेय गळती रोखण्यावर भर दिला जाईल.

मुलांना मध्येच सोडावे लागते शिक्षण!

आर्थिक परिस्थिती बिकट असल्याने अनेक मुलांना मध्येच शिक्षण सोडावे लागते. काहींना अल्पवयातच कामासाठी बाहेर पडावे लागते, तर विशेषतः मुलींच्या शिक्षणात अडथळे अधिक प्रमाणात दिसून येत आहेत.

सध्या एकल पाल्यांसाठी उपलब्ध योजना!

सध्या एकल पाल्यांसाठी विविध शिष्यवृत्ती योजना, मोफत गणवेश व पुस्तके, मध्यान्ह भोजन योजना, तसेच समग्र शिक्षा अभियानांतर्गत लाभ दिले जात आहेत. मात्र, नव्या योजनेमुळे या मदतीला अधिक बळ मिळणार आहे.

राज्य शासनाकडून रूपरेषा लवकरच निश्चित होणार!

शासनस्तरावर यासंदर्भातील योजना अंतिम टप्प्यात असून, लाभार्थी निवड, निधी वाटप आणि अंमलबजावणीची स्पष्ट रूपरेषा लवकरच जाहीर केली जाणार आहे.

जिल्ह्यात हजारांवर मुले पहिली ते बारावीत!

जिल्ह्यात सध्या एकल मातांची हजारांवर मुले पहिली ते बारावीमध्ये शिक्षण घेत आहेत. यामध्ये ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांचे प्रमाण अधिक असून, मुलींची संख्या लक्षणीय आहे.

एकल मातांची आर्थिक व सामाजिक स्थिती दयनीय

बहुतेक एकल माता मोलमजुरी, घरकाम किंवा अस्थिर रोजगारावर अवलंबून आहेत. नियमित उत्पन्न नसल्याने शिक्षणाचा खर्च भागवणे कठीण जाते. सामाजिक पाठबळ कमी असल्याने या मातांना आणि त्यांच्या मुलांना अनेक अडचणींचा सामना करावा लागत आहे.

एकल मातांच्या मुला–मुलींचे सर्वेक्षण!

शिक्षण विभागाने राज्यभर पहिली ते बारावीमध्ये शिकणाऱ्या एकल मातांच्या मुला–मुलींचे सर्वेक्षण केले असून, यामध्ये सुमारे दोन लाख विद्यार्थ्यांची नोंद घेण्यात आली आहे. या सर्वेक्षणातून विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक स्थिती, गळतीचे प्रमाण आणि आर्थिक अडचणी स्पष्ट झाल्या आहेत

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग
ई-निविदा सूचना क्र.२० सन २०२५-२०२६

कार्यकारी अभियंता, उपसा सिंचन यांत्रिकी विभाग क्रं.१, भंडारा पिन नंबर–४४१९०४ (दूरध्वनी क्रमांक ०७१८४–२५२१६६ हे राज्यपाल, महाराष्ट्र यांचे वतीने पश्चात अर्हता निकष मध्ये पात्र होणारे कंत्राटदार यांचेकडून खालील कामाकरिता ब–१ नमुन्यात ई–निविदा सक्षमता संच वरील संकेतस्थळावर ऑनलाईन निविदा मागविण्यात येत आहे.

बी–१ कामाची ई–निविदा कागदपत्रे ही शासनाच्या उपरोक्त नमूद संकेतस्थळावर दिनांक ११/०२/२०२६ ते १८/०२/२०२६ या कालावधी पासून उपलब्ध राहतील सदर निविदेच्या विविध टप्यातील कार्यवाहीचे वेळापत्रक निविदा सुचनेमध्ये तसेच शासनाच वरील प्रमाणे नमूद संकेत स्थळावर उपलब्ध आहेत.

अ.क्र.	कामांचे नाव	अंदाजित रक्कम	बयाना रक्कम (१ टक्के)	बी–१ निविदा पुस्तिकेची किंमत	कामाची मुदत	अर्हता
१	धापेवाडा टप्पा–१ व खेरबंदा उपसा सिंचन योजनेतील वर्ष २०२५–२७ मध्ये ०६ नग फोर्स वॉटर ल्युब्रीकेटेड व्ही.टी. पंप व संलग्न उपकरणाचे २ वर्षाचे परिचलन व परिरक्षण कामे	७०,७४,५७९/–	७०,८००/–	२३६०/–	२४ महिने	विद्युत ठेकेदाराची अनुज्ञाप्ती असलेले व पश्चात अर्हता निकश मध्ये पात्र होणारे कंत्राटदार

१) कार्यकारी अभियंता कार्यालयातून ई निविदा कोरी प्रपत्रे विकली जाणार नाहीत.
२) सविस्तर ई निविदा सूचना महाराष्ट्र शासनाचे इलेक्ट्रोनिक टेन्डर management http://mahatenders.gov.in वर तसेच कार्यकारी अभियंता कार्यालयातील नोटीस बोर्डावर पहावयास मिळेल.
३) या कामाचे अंदाजपत्रक, दर विश्लेशन, मोजमापे, नकाशे इत्यादी कार्यकारी अभियंता कार्यालयात उपलब्ध आहेत.
४) वरील कामाची निविदामध्ये पश्चात अर्हता निकष समाविष्ट आहे.
५) निविदा उघडण्याची तारीख व वेळेनुसार कंत्राटदाराने किंवा त्यांच्या प्रतिनिधीने उपस्थित रहावे अन्यथा निविदा उघडल्यास कोणतीही तक्रार स्वीकारली जाणार नाही.
६) उपरोक्त दर GST विरहित.

क्र.संमावज/नाग/९१७/२०२६

(यु.ज.पारवमोडे)
कार्यकारी अभियंता
उपसा सिंचन यांत्रिकी विभाग
क्रं.१, भंडारा

सडक अर्जुनी न.पं.मध्ये निविदा प्रक्रियेत घोळ

सडक अर्जुनी– येथील नगरपंचायत बांधकामावरून नेहमीच चर्चेचा विषय ठरली आहे. नगरपंचायत अंतर्गत विशेष अनुदान २०२३–२४ या वैशिष्ट्यपूर्ण कामांमध्ये जवळपास ३४ कामांचा समावेश आहे. या कामाची अंदाजित रक्कम ३ कोटी ५० लाख रुपये आहे. या कामाच्या निविदा प्रक्रियेत आपल्या मर्जीतील कंत्राटदारांना काम मिळावे, याकरिता नियमांची पायमल्ली करून मर्जीतील कंत्राटदारांना कामे दिल्याचा आरोप केला आहे. तसेच याची तक्रार प्रमोद फुलुके यांनी जिल्हाधिकारी प्रजित नायर यांच्याकडून करून चौकशीची मागणी केली आहे.

वैशिष्ट्यपूर्ण कामाच्या निविदा अगोदर दोन वेळा काढण्यात आल्या होत्या. परंतु त्या कामांमध्ये इतरही कंत्राटदारांनी आपल्या निविदा दाखल न केल्यामुळे आणि ती कामे इतरांना मिळू नये, त्याकरिता त्या निविदा रद्द करण्यात आल्या. त्यानंतर नोव्हेंबर महिन्यात पुन्हा त्या कामाची जाहिरात देण्यात आली. तसेच या कामाच्या निविदा उघडण्याची तारीख २९ सप्टेंबर २०२५

असतानाही काही कंत्राटदारांच्या निविदा पुन्हा आढळल्या तसेच त्यांच्या निविदांमध्ये त्रुटी असल्याचे सांगत त्यांना अगोदर बाहेरकरून, तीन महिन्यांनंतर ४ डिसेंबर २०२५ ला पुन्हा नव्याने निविदा काढण्यात आली. सडक अर्जुनी नगरपंचायतच्या निविदा ऑपरेटिंग करण्याचे काम नगरपंचायतचे कर्मचारी न करता, नियमित काम करणाऱ्या कंत्राटदाराकडून करून घेण्यात आल्याची माहिती आहे. त्यामुळे या निविदा प्रक्रियेत अनेक त्रुटी असल्याने आणि आपसी संगनमत करून मर्जीतील कंत्राटदारांना कामे दिल्याने या कामांना स्थगिती देण्यात यावी, अशी मागणीही फुलुके यांनी जिल्हाधिकाऱ्यांकडे केलेल्या तक्रारीतून केली आहे.

निविदेला बांधकाम सभापतीचा विरोध

न.पं. सडक अर्जुनी येथे वैशिष्ट्यपूर्ण कामाच्या निविदेवरून चाललेला गोंधळ लक्षात घेऊन नगरपंचायतचे बांधकाम सभापती आनंद अग्रवाल यांना या निविदेप्रक्रियेत कुठेही विचारणा करण्यात आली नाही तसेच कोणतेही माहिती देण्यात आली नाही. त्यामुळे बांधकाम सभापती अग्रवाल यांनी या निविदा प्रक्रियेला आपला स्पष्टपणे विरोध दर्शविला आहे.

कामे त्वरित थांबवा अन्यथा आंदोलनाचा इशारा

नगरपंचायतचे मुख्याधिकारी, नगराध्यक्ष व बांधकाम अभियंता यांनी स्वतःच्या मर्जीतील कंत्राटदारांना वारंवार चुकीच्या पद्धतीने बांधकामे देऊन इतर कंत्राटदारांना हेतुपुरस्सर वगळण्याचे काम केल्याचा आरोप आहे. ही बाब सडक अर्जुनी नगरपंचायतच्या विकासाच्या दृष्टीने घातक आहे. या कामात कुठेही पारदर्शकता नाही. या कामाची योग्य चौकशी करून ताबडतोब कामे थांबविण्यात यावे, अशी मागणी तक्रारकर्ते प्रमोद फुलुके यांनी जिल्हाधिकाऱ्यांकडे केली आहे. तक्रारीची दखल न घेतल्यास जिल्हाधिकारी कार्यालया पुढे आंदोलन करण्याचा इशारा दिला आहे.

शेतकऱ्यांच्या मागण्यांसाठी काँग्रेसचे थाळी बजाओ आंदोलन

गोंदिया –जिल्हा काँग्रेस कमिटीच्या वतीने शेतकऱ्यांचे थकीत चुकारे, धान खरेदीचे उद्दिष्ट वाढवून देण्यात यावे, धान उत्पादकांना बोनस जाहीर करण्यात यावा, मनरेगांतर्गत मजुरांना कामे उपलब्ध करुन देण्यात यावी. या मागण्यांकडे शासनाचे लक्ष वेधण्यासाठी गुरुवारी (दि.५) दुपारी १ वाजता येथील जयस्तंभ चौकातील प्रशासकीय इमारतीसमोर डफफली व थाळी बजाओ आंदोलन करण्यात आले.

या आंदोलनात काँग्रेसचे जिल्हाध्यक्ष दिलीप बन्सोड व पदाधिकारी हे शेतकऱ्यांची वेशभूषा धारण करुन सहभागी झाले होते. यावेळी काँग्रेस पदाधिकारी आणि कार्यकर्ते आणि शेतकऱ्यांनी प्रशासकीय इमारतीसमोर धरणे आंदोलन केले. या आंदोलनाचे नेतृत्व आमदार नाना पटोले, माजी आ. गोपालदास अग्रवाल, जिल्हाध्यक्ष दिलीप बन्सोड,अमर वराडे,जि.प.सदस्य विमल कटरे, पी. जी. कटरे, बाजार समितीचे उपसाभपती राजकुमार पटले, राहुल कटरे, रेवाशंकर पटले,किसान आघाडी जिल्हाध्यक्ष जितेश राणे,रमेश टेंभरे,कृष्णकुमार कठाणे, जीत गौतम, डेमेंद्र रहांगडाले, मलेशाम येरोला, मदन बघेले, मधुसुदन दोनोडे, राजकुमार पुराम, गंगाधर परशुरामकर,संदिप भाटिया,विजय फुंडे,तेजलाल बिसेन,राधेलाल पटले,ओम पटले,ओबीसी आघाडी अध्यक्ष जितेंद्र कटरे,रमेश अंबुले, वंदना काळे यांनी केले. शासकीय आधारभूत धान खरेदी केंद्रांवर घेतलेल्या धानाचे चुकारे त्वरित द्यावे, मागील हंगामातील बोनस त्वरित देण्यात यावा, शेतकऱ्यांच्या नोंदणी झालेल्या धानाची उचल करण्याकरिता मर्यादा वाढविण्यात यावी, रब्बी धानाचे प्रलंबित चुकारे देण्यात यावे,कृषिपंपाचे भारनियमन बंद करून २४ तास विद्युत पुरवठा करण्यात यावा, मनरेगांतर्गत कामांना तत्काळ मंजुरी देण्यात यावी, मनरेगाचे लॉक मस्टर खुले करण्यात यावे या मागणीचे निवेदन यावेळी मुख्यमंत्र्यांच्या नावे उपविभागीय अधिकाऱ्यांना देण्यात आले.शेतकऱ्यांच्या मागण्या त्वरित मार्गी न लावल्यास काँग्रेस या विरोधात तीव्र आंदोलन छेडेल असा इशारा यावेळी दिलेल्या निवेदनातून देण्यात आला. निवेदन देताना काँग्रेसचे पदाधिकारी व कार्यकर्ते उपस्थित होते.

नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांना त्वरित आर्थिक मदत

पंतप्रधान घरकुल बांधकाम योजनेंतर्गत घरकुलाचे हप्ते तत्काळ देण्यात यावे, पंतप्रधान आवास योजनेअंतर्गत २०२४ मध्ये लाभार्थीचे सर्व्हे करण्यात आले, त्या यादीला मंजुरी प्रदान करून घरकुलाचे काम सुरू करण्यात यावे, २०२२ पासून जिल्ह्यातील सुमारे ५० हजार मनरेगांच्या कुशल कामांना निधी मिळाला नसल्याने ग्रामपंचायती आर्थिक संकटात आहेत. त्यामुळे ते देयके तत्काळ देण्यात यावे, मे २०२५ मध्ये झालेल्या गारपीट नुकसानीचे व ऑक्टोबर, नोव्हेंबरमध्ये अतिवृष्टीमुळे पीक नुकसान झालेल्या शेतकऱ्यांना तत्काळ नुकसानभरपाई देण्यात यावी.

पालिकेवर कर्ज नाही,महिन्याला सुमारे ७५ लाखांचा खर्च

गोंदिया : साडेतीन वर्षांच्या प्रशासक राजवटीनंतर राज्यातील बहुतांश नगरपालिकांमध्ये लोकनियुक्त कारभाराचा नवा अध्याय सुरू झाला आहे. अध्यक्षांच्या नेतृत्वात शहराची सूत्रे पुन्हा लोकप्रतिनिधींच्या हाती आली असली, तरी रिकामी तिजोरी, वाढता आस्थापना खर्च आणि मर्यादित उत्पन्न ही नवीन आव्हाने कारभाऱ्यांसमोर आहेत. नवीन सभागृह अस्तित्वात येत असताना पालिकेवर कर्ज नसले तरी उत्पन्न कमी व खर्च जास्त अशी स्थिती असल्याने कारभाऱ्यांपुढे आव्हान आहे. मागील काही वर्षात रखडलेली अनेक विकासकामे, निधीअभावी थांबलेले प्रकल्प आणि वाढलेली देणी यांचा डोंगर आता लोकप्रतिनिधींना पेलावा लागणार आहे. पालिकेची आर्थिक स्थिती पाहता मकारभार हातात आला, पण पैसा कुठे?फअसा प्रश्न उपस्थित होत आहे.

पालिकेवर सध्या कर्ज नसले तरी विविध कंत्राटदार, वीज, पाणीपुरवठा, कर्मचाऱ्यांचे थकलेले भत्ते, कंत्राटी तत्त्वावरील कर्मचाऱ्यांचे पगार व अन्य कित्येक खर्च लागूनच आहेत. कोट्यवधींची देणी प्रलंबित असतानाच दुसरीकडे मालमत्ता कर, पाणी कर, जाहिरात कर आदी करांपोटी मोठी रक्कम अद्याप वसूल झालेली नाही. दरमहा होणारा खर्च आणि प्रत्यक्ष उत्पन्न यामध्ये मोठी तफावत आहे. त्यामुळे पालिकेला दर महिन्याला आर्थिक तुटीला सामोरे जावे लागत आहे. अशा परिस्थितीत निवडणुकीत दिलेली आश्वासने पूर्ण करताना विकासकामांसाठी निधी उभारणी कशी करायची, हा सर्वात मोठा प्रश्न आहे.

करापोटी ५.८१ कोटींची आहे थकबाकी

पालिकेला सर्वाधिक उत्पन्न मालमत्ता करातून येते. यंदा पालिकेला नऊ कोटी आठ लाख २४ हजार ३७८ रुपयांची वसुली करायची आहे. त्यातील तीन कोटी २६ लाख ९४ हजार ३५० रुपयांची वसुली असून, आता पाच कोटी ८१ लाख ३० हजार २८ रुपयांची वसुली करायची आहे.

आश्वासने दिली, पैसा कुठून येणार?

रस्ते, पाणी, ड्रेनेज, स्वच्छता यांसह मोठी आश्वासने निवडणुकीत दिली. दुसरीकडे निधीअभावी अनेक प्रकल्प अडचणीत आहेत. अशा परिस्थितीत करवसुली, मालमत्ता जप्ती, लिलावाशिवाय पर्याय नाही. पदाधिकाऱ्यांना आर्थिक शिस्त लावावी लागणार आहे.

नवे कारभारी आता कसा मेळ बसवणार?

थकबाकी वसुलीवर भर द्यावा लागणार, खर्चात कपात व प्राधान्यक्रम ठरवणे गरजेचे आहे. केंद्र–राज्य सरकारच्या योजनांसाठी स्वनिधी उभारण्याचे आव्हान पुढे आहे. उत्पन्न व खर्च यांचा मेळ पदाधिकाऱ्यांना घालावा लागणार आहे.

पालिकेवर कर्ज व देणी

पालिकेवर कर्ज नसले तरी कंत्राटदारांची कोट्यवधींची देणी, कर्मचाऱ्यांचे भत्ते व अन्य देयके प्रलंबित आहेत.सरासरी मासिक खर्च ७५ लाख रुपये असून यामध्ये कित्येक महत्वाच्या बाबींचा समावेश नाही. अन्यथा खर्चाचे हे प्रमाण आणखी वाढणार आहे.

विद्यार्थ्यांच्या संपुर्ण विकासासाठी सर्व सोई सुविधायुक्त शाळेची गरज-जि.प.अध्यक्ष भेंडारकर

तिरोडा: जिल्हा परिषद हायस्कूल तथा कनिष्ठ महाविद्यालय, वडेगाव येथे नवनिर्मित भव्य शालेय इमारत, अत्याधुनिक सुविधांनी सुसज्ज फ्युचरीस्टीक प्रयोगशाळा तसेच बहुउद्देशीय रंगमंच यांचे लोकार्पण मोठ्या उत्साहात व जल्लोषपूर्ण वातावरणात पार पडले. या लोकार्पण सोहळ्याचे अध्यक्षस्थान जिल्हा परिषद अध्यक्ष लायकराम भेंडारकर यांनी भूषविले.

या प्रसंगी अध्यक्ष लायकराम भेंडारकर यांनी उपस्थितांना मार्गदर्शन करताना सांगितले की, आजच्या स्पर्धात्मक युगात विद्यार्थ्यांना केवळ पारंपरिक शिक्षण देणे पुरेसे नसून, त्यांना आधुनिक तंत्रज्ञानाशी जोडणे अत्यंत गरजेचे आहे. शैक्षणिक प्रगतीचा पाया मजबूत करण्यासाठी दर्जेदार पायाभूत सुविधा महत्त्वाची भूमिका बजावतात. ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांनाही शहरी भागातील विद्यार्थ्यांप्रमाणेच अद्ययावत सुविधा मिळाल्या पाहिजेत, हाच जिल्हा परिषदेचा उद्देश असल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले.

नवनिर्मित भव्य शालेय इमारत ही केवळ इमारत नसून, ती विद्यार्थ्यांच्या उज्ज्वल भवितव्याची पायाभरणी आहे. अत्याधुनिक व फ्युचरीस्टीक प्रयोगशाळांमुळे विद्यार्थ्यांमध्ये वैज्ञानिक दृष्टिकोन विकसित होईल, प्रयोगशीलता वाढेल तसेच विज्ञान व तंत्रज्ञानाच्या क्षेत्रात करिअर घडविण्यासाठी त्यांना प्रेरणा मिळेल, असे त्यांनी नमूद केले. डिजिटल युगात प्रयोगाधारित शिक्षणाला अधिक महत्त्व असून, अशा सुविधा विद्यार्थ्यांच्या बौद्धिक क्षमतेचा विकास करण्यास उपयुक्त

ठरतील, असेही त्यांनी सांगितले.

बहुउद्देशीय रंगमंचाबाबत बोलताना त्यांनी सांगितले की, शिक्षणासोबतच विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास होणे आवश्यक आहे. कला, क्रीडा, सांस्कृतिक व सामाजिक उपक्रमांमुळे विद्यार्थ्यांमधील आत्मविश्वास, नेतृत्वगुण व व्यक्तिमत्त्व विकास साधला जातो. या रंगमंचाच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांच्या सुप्त कलागुणांना वाव मिळेल आणि त्यांचे कौशल्य समाजासमोर सादर करण्याची संधी प्राप्त होईल.

शिक्षकवर्गाने या आधुनिक सुविधांचा योग्य उपयोग करून विद्यार्थ्यांना गुणवत्तापूर्ण शिक्षण द्यावे, तर पालकांनीही आपल्या पाल्यांच्या शिक्षणाकडे अधिक लक्ष द्यावे, असे आवाहन त्यांनी केले. जिल्हा परिषद शिक्षणाच्या दर्जात सातत्याने सुधारणा करण्यासाठी कटिबद्ध असून, भविष्यातही अशा विकासकामांना प्राधान्य दिले जाईल, असा विश्वास व्यक्त करत त्यांनी विद्यार्थ्यांना उज्ज्वल भविष्यासाठी शुभेच्छा दिल्या.

या कार्यक्रमास जिल्हा परिषद उपाध्यक्ष सुरेष हर्षे, माजी अध्यक्ष व जि. प. सदस्य पंकज रहांगडाले, समाजकल्याण सभापती रजनीताई कुंभरे, पंचायत समिती सभापती तेजराम चव्हाण, जि. प. सदस्य तुमेश्वरी बघेले, पं. स. सदस्य दिपाली टेंभेकर, सरपंच शामराव बिसेन, माजी सभापती निता रहांगडाले, माजी जि. प. सदस्य सुनिता मडावी, पं. स. सदस्य यमु नंदेश्वर मात्री, सरपंच कल्पना दहिकर (चोरखमारा), सरपंच ज्योती देशमुख, उपसरपंच दिलेश्वरी गौत्तम, माजी जि. प. सदस्य संभाजी ठाकरे यांच्यासह मान्यवर उपस्थित होते.

तसेच बाळकृष्ण सोनवाने, राजकुमार परले, गुड्डुभाऊ ठाकरे, मुन्ना सोनवाने, चौलेजी, भरत गुरव, निलकंठ बिसेन, चव्हाण (गटशिक्षणाधिकारी), शामरावजी, राजकुमार पटले, भोजराज पटले, केशर रहांगडाले, राठोड ताई, बावनकर ताई, रंजुताई अंबुले, कल्पना अंबुले, शिला ठाकरे, नंदेश्वरताई, सोनवणे ताई, सावित्री अंबुले, वामन धपाडे, मधु भेलावे, अशोक नंदेश्वर, सुधीर मेश्राम, आनंदराव गौतम (अध्यक्ष, शाळा व्यवस्थापन समिती), निळुभाऊ बेनार, एम. आर. ठाकरे (केंद्रप्रमुख), अंकुष राठोड, सेवक अंबुले, एस. पी. ठाकरे (प्राचार्य), कुंदा बावनथळे (मुख्याध्यापक), रजनी बिंदारे यांच्यासह शिक्षकवर्ग, विद्यार्थी, पालक व ग्रामस्थ उपस्थित होते.

कर्जमाफीच्या घोषणेने शेतकऱ्यांची कर्जफेडीकडे पाठ

गोंदिया:– जिल्ह्यातील ६०६१५ शेतकऱ्यांनी खरीप हंगामासाठी जिल्हा, ग्रामीण आणि राष्ट्रीयीकृत बँकांमधून ३२० कोटी रुपयांच्या पीक कर्जाची उचल केली होती. या कर्जाची ३१ मार्चपूर्वी परतफेड केल्यास शेतकऱ्यांना सवलत मिळते तसेच रब्बीसाठी पीक कर्ज घेणे सोयीचे होते. मात्र पीक कर्जाची परतफेड करण्यास महिनाभराचा कालावधी शिल्लक असताना अद्याप एकाही शेतकऱ्याने पीक कर्जाची परतफेड केलेली नाही. निवडणुकांदरम्यान सरकारने केलेल्या कर्जमाफीच्या घोषणेमुळेच पीक कर्जाची परतफेड करणाऱ्याकडे शेतकऱ्यांनी पाठ फिरविल्याचे चित्र आहे.

जिल्ह्यातील शेतकरी खरीप हंगामादरम्यान सर्वाधिक पीक कर्जाची उचल ही जिल्हा बँकेतून करतात. खरीप हंगामात जिल्ह्यातील ४६६१५ शेतकऱ्यांनी जिल्हा बँकेतून २६६ कोटी रुपयांच्या पीक कर्जाची उचल करतात. शेतकरी धानाची विक्री करून पीक कर्जाची परतफेड करतात. त्यामुळेच दरवर्षी फेब्रुवारी महिन्यापर्यंत ६० टक्क्यांपेक्षा अधिक वसुली होत असते. मात्र यंदा १० फेब्रुवारीपर्यंत एकाही शेतकऱ्याने पीक कर्जाची परतफेड केली नसल्याची माहिती आहे.

सरकारने निवडणुकांदरम्यान शेतकऱ्यांना कर्जमाफी करण्याची घोषणा केली होती. तसेच बच्चू कडू यांच्या आंदोलनानंतर सरकारने शेतकऱ्यांना कर्जमाफी देण्याची ग्वाही दिली होती. या सर्व बाबींचा परिणाम कर्जवसुलीवर झाला असल्याचे बोलले जाते. कर्जमाफी मिळेल याच आशेवर अनेक शेतकरी असून त्यांनी उचल केलेल्या कर्जाची परतफेड करणे थांबविले असल्याची माहिती आहे. मात्र यामुळे बँकांच्या अडचणीत वाढ झाली आहे.

कर्जमाफीवरून संभ्रम कायम

शेतकऱ्यांमध्ये शासनाकडून कर्जमाफी केली जाणार, असा ठाम समज आहे. त्यामुळेच अनेक शेतकऱ्यांनी कर्जाची परतफेड करणे थांबविले आहे. तर सर्वांच्या नजरा आता शासनाच्या निर्णयाकडे लागल्या आहेत. त्यामुळे यावर शासनाने भूमिका स्पष्ट करण्याची गरज आहे. अन्यथा शेतकऱ्यांचेच नुकसान होऊ शकते

मुकाअने केली ग्राम पंचायत दप्तराची तपासणी

देवरी : मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियानांतर्गत जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी मुरुगानंथम एम. यांनी देवरी पंचायत समिती अंतर्गत ग्रामपंचायत सावली व डोंगरगाव येथे बुधवारी (दि. ४) भेट देऊन कार्यालयीन दप्तर तपासणी केली. संपूर्ण राज्यात मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान राबविण्यात येत आहे. गोंदिया जिल्ह्यातील ग्राम पंचायतींचा देखील या अभियानात समावेश असून अभियानांतर्गत प्रगती पाहण्यासाठी मुख्य कार्यकारी यांनी ग्रामपंचायतींच्या तपासणीच्या धडक मोहिमेला सुरुवात केली आहे. यावेळी ग्रामपंचायत विभागाचे उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी मधुकर वासनिक, पाणी व स्वच्छता विभागाचे उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी विजय लोंढे, देवरीचे गटविकास अधिकारी सतीश लिल्हारे यावेळी उपस्थित होते. दरम्यान ग्रामपंचायत कार्यालयाची पाहणी करून ग्रामपंचायतींच्या रेकॉर्डची देखील मुकाअ यांनी पाहणी केली.

मुख्यमंत्री समृध्द पंचायत राज अभियानांतर्गत मोहगाव बु.ग्रामपंचायतीची तपासणी

गोरेगाव: मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियानांतर्गत जिल्हा परिषद पंचायत विभागाचे उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी मधुकारी वासनिक यांनी गोरेगाव पंचायत समिति अंतर्गत ग्रामपंचायत मोहगाव बु. येथे शनिवार (दि.६) भेट देऊन कार्यालयीन दप्तर तपासणी करीत कार्यालयीन परिसरातील बगिचा,निर्मल जल प्लाँट,वाचनालयासह बचतगट भवन परिसराची पाहणी केली.

संपूर्ण राज्यात मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान राबविण्यात येत आहे. गोंदिया जिल्ह्यातील ग्राम पंचायतींचा देखील या अभियानात समावेश असून अभियानांतर्गत प्रगती पाहण्यासाठी मुख्य कार्यकारी यांनी ग्रामपंचायतींच्या तपासणीच्या धडक मोहिमेला सुरुवात केली आहे. यावेळी ग्रामपंचायत विभागाचे उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी मधुकर वासनिक, पाणी व स्वच्छता विभागाचे उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी विजय लोंढे, गोरेगावचे गटविकास अधिकारी हेमराज गौतम यावेळी उपस्थित होते.

दरम्यान ग्रामपंचायत कार्यालयाची पाहणी करून ग्रामपंचायतींच्या रेकॉर्डची देखील उपमुकाअ यांनी पाहणी केली.ग्रामपंचायतीच्यावतीने पाहणीकरीता आलेल्या सर्व अधिकारी वर्गाचे संत तुकडोजी महाराजांची भगवी टोपी घालून स्वागत करण्यात आले.यावेळी ग्रामपंचायत उपसरपंच कमलेश्वर रहांगडाले,ग्रामपंचायत सदस्य डिलेश्वर गौतम,चुनीलाल पटले,शिसुकुमार कटरे,दिलीप पटले,इंद्रराज येळे व इतर ग्रामस्थ प्रामुख्याने उपस्थित होते.

आपली ग्रा.पं. अधिकाधिक लोकाभिमुख करा

विशेष म्हणजे, या अभियानात ग्रामपंचायतींना तालुका, जिल्हा व राज्यस्तरावर मिळून सुमारे सहा कोटी ६५ लाखांपर्यंतचे पुरस्कार मिळण्याची संधी आहे. त्यामुळे ग्राम पंचायतींनी मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियानाच्या गुणांकनाकडे लक्ष द्यावे, आपली ग्रामपंचायत अधिकाधिक लोकाभिमुख आणि समृद्ध करण्यावर भर द्यावा, असे निर्देशही उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी वासनिक यांनी दिले. मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान ग्रामपंचायतींच्या सबंध विकासावर भर देते. लोकसहभागासह लोकांना मिळणाऱ्या सोयीसुविधा यावर अभियानाचे गुणांकन आहे.

चंद्रपुरात भाजपचा महापौर

चंद्रपूर –भाजपच्या संगीता खांडेकर चंद्रपूरच्या महापौर झाल्या आहेत. ३२ मते घेत त्या विजयी झाल्या आहेत. काँग्रेसच्या वैशाली महाडोळे यांना मिळाली ३१ मते पडली.वंचितचे दोन नगरसेवक अलिप्त राहिले.आणि एमआयएम चा एक सदस्य तटस्थ राहिला. परिणामी चुरशीच्या झालेल्या या निवडणुकीत भाजपने शिवसेना (उबाठा) च्या पाठिंब्याने महापौर पदाला गवसणी घातली आहे.

धापेवाडा उपसा सिंचन योजनेतील अडचणी दूर करा-आ.रहागंडाले

तिरोडा : तालुक्यात धापेवाडा उपसा सिंचन योजना कार्यान्वित असून, या योजनेचा लाभ क्षेत्रातील शेतकऱ्यांना मिळावा. धापेवाडा उपसा सिंचन टप्पा–१ अंतर्गत सिंचन सुरू आहे. पण, काही भागांतील गावांचा पंप नादुरुस्त असल्यामुळे केवळ २ मिमी पाण्याचा प्रवाह होतो. परिणामी शेतकऱ्यांना पुरेसे पाणी मिळत नसल्याने पीक घेण्यापासून वंचित राहावे लागत आहे. त्यामुळे या योजनेतील अडचणी दूर करण्याची मागणी आ. विजय रहांगडाले यांनी गुरुवारी (दि.५) नागपूर सिंचन भवन येथे आयोजित बैठकीत केली.

बैठकीला प्रामुख्याने कार्यकारी संचालक राजेश सोनटक्के, मुख्य अभियंता गोसे खुर्द जयंत गवळी, मुख्य अभियंता जलसंपदा चोपडे, अधीक्षक अभियंता विश्वकर्मा, कार्यकारी अभियंता श्रीकांत मस्कावार उपस्थित होते.

धापेवाडा उपसा सिंचन योजनेच्या विविध प्रलंबित प्रश्नांसंदर्भात या बैठकीत चर्चा करण्यात आली. धापेवाडा उपसा सिंचन टप्पा क्र.१ अंतर्गत कवलेवाडा पंपगृहापासून ४.३३५ किमी लांबीच्या १४०० मिमी. व्यासाच्या दोन रांगा अंथरण्यात आल्या आहेत. याद्वारे बोदलकसा

उजव्या कालव्याच्या सा.क्र. २०५०० मी. वर वितरणकुंड बांधून पाणी सोडण्यात येत आहे. बोदलकसा उजव्या मुख्य कालव्याच्या सा.क्र. २०५०० मी. वरून कवलेवाडा वितरीका निर्गमीत होत असून, त्यावरील उपलघुकालवे व

डायरेक्ट आउटलेटवरून ९४६.८७ हे. सिंचन होत आहे. सा.क्र. २२६७५ मी. वरून तिरोडा वितरीका निर्गमीत होत आहे. मौजा सोनोली, भोंबोडी हे गाव सालेबर्डी लघु कालव्यावरून सिंचन होत असून, या कालव्याच्या दुरुस्तीची कामे सुरू असल्याने या गावांना पाणी पोहचू शकले नाही. तसेच, घाटकुरोडा व चांदोरी हे गाव बोदलकसा उजव्या मुख्य कालव्यावरील पुच्छ भागाकडील असल्याने शेतकऱ्यांना सिंचनापासून वंचित राहावे लागत आहे.

पंपाची कार्यक्षमता वाढविण्याची गरज

सर्व व्ही. टी. पंपामध्ये पंप परिचलनादरम्यान कंपन होत असून, मोटार सुद्धा गरम होऊन ओव्हरहीट होत असल्यामुळे पंप व मोटारीमध्ये बिघाड येत आहे. बुस्टर पंपाचे कंपनामुळे त्याचे फाउंडेशन मोडकळीस आल्यामुळे बुस्टर पंपाचे शाफ्ट बेंड होणे, बेअरींग फुटणे व त्याची मोटार वाईडींग जळण्यासारख्या समस्या उद्भवत आहेत. कंट्रोल रूममधील एल.टी. पॅनल नादुरुस्त असल्यामुळे ते बदलविणे आवश्यक आहे. सद्य:स्थितीत ३ पंप चालू असून, १ पंपाची दुरुस्ती चालू आहे. एकंदरीत ४ ही पंपांचे आयुष्यमान संपले असून, पंपांची कार्यक्षमता कमी झाल्याने ती वाढविण्याची गरज असल्याची बाब आ. विजय रहांगडाले यांनी अधिकाऱ्यांच्या लक्षात आणून दिली.

पशुपालन व्यवसायाकडे लक्ष केंद्रित करा–आमदार विनोद अग्रवाल

गोंदिया– सरकारतर्फे अनेक योजना राबवल्या जात आहेत. प्राणी प्रदर्शनाचे हे आयोजन या भागातील प्राणीसंपत्ती वाढीसाठी आणि संवर्धनासाठी योग्य पाऊल आहे. दूध उत्पादन, बकरीपालन यांसारख्या उपक्रमांमुळे उत्पन्नाचे नवे स्त्रोत निर्माण होत आहेत. पिक उत्पादनाबरोबरच पशुपालनावरही आपले लक्ष केंद्रित झाले पाहिजे असे आमदार विनोद अग्रवाल म्हणाले.

पशुसंवर्धन विभाग, पंचायत समिती गोंदिया यांच्या वतीने कामठा येथील क्रीडा संकुल मैदानात भव्य तालुकास्तरीय प्राणी–पक्षी प्रदर्शन उदघाटन ६ फेब्रुवारी रोजी आमदार विनोद अग्रवाल यांच्या हस्ते गौपूजन करून सुरू करण्यात आले.

या प्राणी–पक्षी प्रदर्शन व मार्गदर्शन परिषदेत आमदार विनोद अग्रवाल, जिल्हा पशुसंवर्धन उपायुक्त जे. के. तिटमे, सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन डॉ. विनोद कोटांगले, पंचायत समिती सभापती मुनेश रहांगडाले, उपसभापती शिवलाल जमरे, लक्ष्मण भगत (जिप अर्थ व बांधकाम सभापती), दीपाताई चंद्रिकापुरे (सभापती कृषी व पशुसंवर्धन), गटविकास अधिकारी जे. आर. देवरे (पंस गोंदिया), जिप सदस्य वैशाली पंधरे, आनंदा वाठोवा, रितेश मलगाम, लक्ष्मीताई तरोणे, रेखाताई जगणे (सरपंच कामठा), कलाताई भेंडारकर, शैलजाताई सोनवाने (पंस सदस्य), पृथ्वीसिंह नागपुरे, पोलिस पाटील उर्मिलाताई लिल्हारे, डॉ. आर. आर. निखारे (पशुधन अधिकारी, पंस गोंदिया) यांची तसेच पशुसंवर्धन विभागातील अधिकाऱ्यांची उपस्थिती होती.

आपल्या संबोधनात आमदार विनोद अग्रवाल म्हणाले की, शेतकऱ्यांच्या हितासाठी पशुपालन व्यवसायाला चालना देण्यासाठी अशा प्रकारचे प्रदर्शन व मार्गदर्शन परिषदेचे आयोजन स्वागतार्ह आहे. सध्या मोठ्या प्रमाणावर प्राणी–पक्ष्यांची संख्या ज्या प्रमाणात वाढायला हवी, त्यात मोठी घट झाली आहे. पूर्वीच्या जनगणनेनुसार एका व्यक्तीमागे ४० प्राणी–पक्षी असत; मात्र आज परिस्थिती उलटी आहे. शासन व जिल्हा परिषद–पंचायत समितीमार्फत पशुपालनाला चालना देणे, योजनांचा लाभ देणे यासाठी प्रयत्न केले जात आहेत. या व्यवसायातून आपण चांगली आर्थिक परिस्थिती निर्माण करू शकतो, उत्पादन वाढवू शकतो आणि पशुसंवर्धनाची कामे मजबूत करू शकतो.